

תפ"ח (חיפה) 46930-01-14 - מדינת ישראל נ' חאלד ג'בארין (עצור בפיקוח),

תפ"ח (חיפה) 46930-01-14 - מדינת ישראל נ' חאלד ג'בארין, מחוזי חיפה

תפ"ח (חיפה) 46930-01-14

מדינת ישראל

נגד

חאלד ג'בארין (עצור בפיקוח),

בית המשפט המחוזי בחיפה

[11.01.2023]

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים, סגן נשיא

תמר נאות פרי

הכרעת דין

הקדמה בטרם פירוט הכרעת הדין:

האירוע נשוא ההליך שבפנינו, מותו של המנוח שפיק כבהא מסאלחה, זמר מוכר שזה עתה סיים לשמח זוג צעיר ומשפחתם באירוע חתונתם, אירע בליל 23.10.2013. כתב האישום המייחס למשיב עבירת רצח הוגש ביום 23.1.2014. במסגרת ההליך ממושך של שמיעת ראיות התקיימו 113 ישיבות בית משפט. בשלב מסוים של ההליך נראה היה כי גובש הסדר טיעון אלא שלאחר שהסדר אושר אף ע"י בית המשפט העליון במסגרת דחיית עתירה לבג"צ שהגישה משפחת המנוח, נפגעי העבירה, לא השתכלל ההסדר לכלל סיומו של ההליך. לאחר מכן פרצה מגפת הקורונה שמנעה קיום ישיבות לשמיעת ראיות. כל אלו עיכבו את סיום ההליך של בירור הדין. כעת, תשע שנים לאחר האירוע והגשת כתב האישום, אנו משמעים את הכרעת דיננו. תוצאה זו של שיהוי כבד בהליך אינה ראויה ואנו מצרים על כך. אין ספק כי משפחת המנוח סבלה מהימשכות ההליך ועינוי הדין, כמו גם הנאשם ומשפחתו. העובדה שחלק מהתארכות ההליך היא בעטיה של התנהלות הנאשם אין בה כדי להפחית מהאמור. כעת, בבואנו להשמיע את הכרעת הדין, ערים אנו לכל האמור. עם זאת, ובבד בבד עם השמעת הכרעתנו בדין, אנו מוצאים לנכון לשבח את ב"כ הצדדים, הפרקליטה והסניגור, על אופן ניהול הדיון. הפרקליטה עשתה עבודתה נאמנה והציגה בפנינו בהגינות את ראיות המאשימה, כמו גם פגמים בהן. הסניגור עשה כל שניתן לטובת ייצוג הנאשם ולא חסך כל מאמץ והליך נדרש כדי להגן על זכויותיו, הן בחקירות העדים והן בסיכומי טענותיו. על כל אלו זכאים הם להערכה ולתודה.

עם זאת, כעת עלינו להכריע בדין. כפי שיובהר, סבורים אנו כי אשמתו של הנאשם הוכחה מעבר לכל ספק סביר ואנו מורים להרשיעו בעבירת רצח עבירה לפי סעיף 300(א)(2) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, ביחד עם עבירות של קשירת קשר- עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, ועבירה של החזקה ונשיאה של נשק שלא כדין-עבירה לפי סעיף 144(א)+(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

נפרט להלן את נימוקינו.

השופט אברהם אליקים, סגן נשיא:

מבוא

1. שני רוכבי קטנוע מתקרבים לחלון של נוסע ברכב, אחד מהם יורה לעברו 3 כדורים ממרחק קצר ומביא למותו. במשפט שהתנהל נגד אמל מחאמיד (להלן-אמל) בהאשמה של רצח, הוא כפר באחריות אך הודה כי היה הנהג של הקטנוע. לאחר שמיעת ראיות, הוא הורשע בהריגת הנוסע בשל הקביעה כי הוא לא היה זה שירה ולא התגבשה אצלו כוונה להמית. השאלה העיקרית העומדת להכרעה במשפט שלפנינו היא זהותו של הרוכב האחר ושאלה משנית שלא נטענה במפורש בסיכומי ההגנה, היא האם בהתקיים התנאים בחוק, ניתן להרשיע את הרוכב האחר ברצח של אותו נוסע למרות שאמל הורשע בהריגה.

2. ביום 23.10.2013 סמוך לאחר חצות נורה למוות הזמר שפיק כבהא מסאלחה ז"ל (להלן-המנוח) בעת שנסע בדרכו לביתו ברכבו של הילאל בדראן (להלן-הילאל). המנוח ישב לצדו של הילאל שנהג ברכב, אל הרכב התקרב קטנוע עליו שני רוכבים אשר ירו לעבר המנוח שלושה או ארבעה כדורים שלפחות שניים מהם פגעו במנוח, אחד מהקליעים פגע בחזהו והביא למותו.

המאשימה הגישה נגד הנאשם כתב אישום לפיו ייחסה לו רצח של המנוח-עבירה לפי סעיף 300(א)(2) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-חוק העונשין) ביחד עם עבירות של קשירת קשר עם אמל, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין ועבירה של החזקה ונשיאה של הנשק שהביא למותו של המנוח, עבירה לפי סעיף 144(א)+(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

על פי הנתען בכתב האישום הנאשם קשר קשר עם אמל להמית את המנוח, מאחר והמנוח התחייב כשנה לפני כן, להופיע באירוע הקשור בחתונתו של זקי (המכונה גם זיקו), אחיו של הנאשם והוא לא הגיע להופעה כפי שהתחייב, עובדה שהכעיסה את משפחת הנאשם.

3. על פי כתב האישום עובר לפגיעה במנוח, הנאשם ואמל קבלו למטרה זו קטנוע ממוחמד מחאמיד המכונה אבו סעד (להלן-אבו סעד), הצטיידו בנשק, עקבו באמצעות הקטנוע אחרי הרכב בו נסע המנוח ובשלב מסוים התקרבו לחלון הצמוד למקום ישיבתו של המנוח ברכב יורו בו למוות.

4. בכתב האישום מיוחסת עבירת הרצח לנאשם ולאמל כמבצעים בצוותא חדא ובסעיף 7 לכתב האישום נכתב כי "הנאשם ואמל ירו" לעבר המנוח, מבלי שהמאשימה מגדירה מי מבין השניים נהג בקטנוע, ומי ישב מאחוריו וירה.

5. במהלך המשפט בישיבות 11.9.2017, 16.2.2020, 10.11.2020 (עמודים 670, 926 לפרוטוקול, ועמוד 119 לישיבת 16.2.20) הודיעה המאשימה כי בכוונתה לטעון שהנאשם היה זה שירה לעבר המנוח (בעוד שאמל נהג בקטנוע) מבלי לסטות מעמדתה כי מדובר ברצח שבוצע בצוותא חדא על ידי שניהם (בסעיף 465 לסיכומיה ביקשה המאשימה לקבוע כי הנאשם היה היורה).

המאשימה הגישה כתבי אישום נפרדים, כתב האישום נגד אמל ואבו סעד התברר בפני מותב אחר (תפ"ח 46914-01-14). באותו הליך הואשם אמל באותן עבירות כמו הנאשם שלפנינו וגם שם טענה המאשימה כי הנאשם ואמל ירו לעבר המנוח מבלי לנקוב בזהות היורה, תוך הסתמכות על דיני השותפות, לאבו סעד יוחסה עבירה של סיוע להריגה.

6. בהליך האחר, לאחר שמיעת ראיות, נקבע כי אמל היה הנהג בקטנוע, הנאשם ישב מאחוריו וירה לעבר המנוח. על פי הקביעות של אותו מותב הוחלט להרשיע את אמל בביצוע עבירה של קשירת קשר עם הנאשם מתוך כוונה לירות לעבר הרכב בו נמצא המנוח, אך מאחר ואותו מותב התרשם כי אמל לא רצה במותו של המנוח ולא ידע שהנאשם מתכוון להמית אותו, ובמהלך היריות שירה הנאשם הוא הופתע מכוונתיו, אמל זוכה מעבירת הרצח. מאחר והיה פזיז לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית הוא הורשע בהריגת המנוח, ביחד עם עבירה של החזקה ונשיאת הנשק בצוותא עם הנאשם. אבו סעד שמסר את הקטנוע, הורשע בסיוע להריגה. אמל נדון ל-14.5 שנות מאסר בפועל (6 חודשים מתוכם בשל הליך אחר) ואבו סעד נדון ל-3 שנות מאסר בפועל. לאחר שנגזר דינם הם העידו בפנינו.

מיותר לציין כי אתעלם לחלוטין מקביעותיו של המותב האחר באותו הליך. הוא הסתמך על חומר ראיתי שונה מהחומר שהוצג בפנינו (למשל הנאשם בתיק שלנו לא העיד בתיק האחר), הכרעת דינו מהווה עדות סברה, והוא גם ציין במפורש בהכרעת הדין כי אין בקביעותיו כדי להביע עמדה באשר לנאשם שלפנינו.

הנאשם בתגובתו בכתב לכתב האישום מיום 2.4.2015 (נסרקה לנט המשפט גם ביום 13.4.2015) כפר כפירה כללית בכל המיוחס לו ובכלל זה כפר בנוכחותו במקום האירוע, כפר בקשירת קשר עם אמל ובקבלת קטנוע מאבו סעד. זו הייתה עמדתו לאורך כל המשפט לרבות בעת עדותו כעד הגנה.

הוא הודה כי בחודש יולי 2012 התקיימה מסיבת חגיגה וחתונה של אחיו, זיקו, המנוח הוזמן לאירועים, מבלי שהוא מוסיף דבר לעניין הגעתו או אי הגעתו של המנוח לאותה מסיבה. בעמוד 21 לסיכומי ההגנה מאשר הסנגור כי המנוח לא הגיע לאירוע החגיגי של זיקו וגם לא לחתונה לאחר מכן.

במשך 64 ישיבות נשמעו עדים רבים מטעם המאשימה, אתייחס רק לרלוונטיים לשאלות שבמחלוקת ולעדים שעדותם אינה מפי השמועה. לגבי יותר ממאה עדי תביעה, הצדדים הגיעו להסכמות דיוניות מבלי שנשמעה עדותם. מטעם ההגנה העידו הנאשם ושני עדי תביעה עליהם ויתרה המאשימה. לאחר מכן הגישו הצדדים לבקשתם סיכומים בכתב, סיכומי ההגנה הוגשו ביום 22.11.2022 ולמחרת היום הודיע הסנגור כי הדיסק שהוגש 'תקול', ביום 1.12.2022 הוגשו הסיכומים לאחר תיקון התקלה.

דיון

הנפשות הפועלות

7. המשפט כולו התנהל סביב 4 עדים מרכזים שכולם העידו בפנינו, אמל והנאשם שלכאורה ביצעו בצוותא את הרצח, אבו סעד שמסר להם את הקטנוע באמצעותו בוצע לכאורה הרצח ואיברהים אלהאדי (להלן- אלהאדי) המכונה גם אלבלעוסי, חבר (וגם גיס לשעבר) של הנאשם אשר לכאורה פגש בנאשם ובאמל סמוך לאחר הרצח ולטענתו ראה באותו מפגש אקדח בתחילה בידו של אמל ולאחר מכן בידו של הנאשם. הוא גם שמע מהם אמרות בקשר לפגיעה במנוח.

כחלק מהחקירה במשטרה כל אחד מ-4 העדים הנ"ל הופגש בתא מעצרו עם מדובר. למעט הנאשם ואבו סעד שחשדו כי מדובר במדובר, כל אחד מהשניים האחרים הפלילו את הנאשם בשיחות עם המדובר הספציפי אתו דיברו.

בעניינם של אבו סעד ואלהאדי נטען על ידי הסנגור כי ננקטו נגדם אמצעים פסולים בחקירה ולכן הוא חלק על משקל אמרותיהם כפי שאפרט בהמשך. חלק גדול משמיעת העדויות גם של החוקרים הוקדש לביור שאלה זו.

מקום מפגש מרכזי אליו הגיעו העדים לפני ואחרי האירוע הוא בית קפה בבעלותו של סוהייב ג'בארין. במועד הרלבנטי היה אברהים בן מוחמד מחאמיד ז"ל- המכונה היפני, אחראי על בית הקפה, לאחר עדותו בפנינו נפטר. בסמוך לבית הקפה מכון שטיפה בבעלות נוח ג'בארין, לצדו מחסן אליו הגיעו לכאורה אמל והנאשם עם הקטנוע.

בהקשר של אבו סעד, העיד אנס מחאמיד, בעל מוסך קטנועים אשר העסיק אותו.

מאחר ואבו סעד מחק צילומים מיום האירוע שנקלטו במכשיר DVR של שכניו ממשפחת פרטושי, העידו בנושא זה בני משפחת פרטושי. בהקשר של אלהאדי, העידו גם הוריו ואשתו דאז כדי לבסס את השאלה היכן שהה בשעות הרלוונטיות.

האירוע האחרון בו הופיע הזמר המנוח היה באולם אירועים, אל וואחה באום אל פאחם, חתונה של אחמד פיאלד אגבריה. חברי הלהקה שהופיעו בנוסף למנוח היו: הילאל, פאח'רי חמרשי, תאופיק אבו בכר ועיז אלדין עבדאללה.

ברכב של הילאל מאולם האירועים נסעו המנוח וחבר של הילאל המכונה דרג'מה אשר ישב מאחורי המנוח.

עוד העידה אחותו של המנוח מארי, שהייתה המפיקה מטעמו של האירועים, בנוסף העידו אשתו רודיינה כבהא ובנו סאאד.

למנוח היה חבר בשם מוחמד זייד המכונה אבו תאופיק שהעיד על שיחות שהיו לו לכאורה עם אביו של הנאשם בקשר למניע הנתען.

הסנגור בסיכומיו מזכיר שמות של עדים רבים למשל מחמוד 'חוחה' חרבי שאינם עדים לחלק הרלבנטי ולכן אתייחס רק לעדים שיכולים לסייע להכרעה בשאלות שבמחלוקת.

על מנת לחדד את מהותה של המחלוקת העיקרית אפתח בתיאור העובדות והמסקנות שיש להסיק מאירוע הירי, תהא זהותו של היורה אשר תהיה.

המסגרת העובדתית הבסיסית-אירוע הירי

8. ביום 22.10.2013 התקיימו בחירות לרשויות המקומיות, באותו ערב התקיימה חתונה של משפחת אגבריה (ת/218) באולם האירועים אלואחה אשר באום אל פאחם (להלן-אולם האירועים).

המנוח הופיע עם להקתו באותה חתונה ולאחר חצות נסע לביתו ברכבו של אחד הנגנים- הילאל, רכב מסוג אופל קורסה בצבע לבן מ.ר. 57-859-08, ברכב נהג הילאל, המנוח ישב לצידו ומאחור ישב חברו של הילאל, חאלד אלחאג' מוחמד המכונה דרג'מה.

מבדיקת מצלמות אבטחה באזור ניתן לקבוע את לוח הזמנים:

שעה 22:00 הגיע רכב ובו המנוח לאולם האירועים-אל וואחה, נמצא בחנייה עד 00:03.

שעה 23:49:46 הגיע לחניון אולם האירועים קטנוע בצבע כהה ועליו שני רוכבים.

שעה 00:03:31 הקטנוע יצא ממתחם אולם האירועים.

(מצלמות קאנטרי אל וואחה (ת/151, ת/180, ת/182 (ת/72 תקליטור סיוע 905/13, 895/13, (תקליטור 1 מצלמות 5 ו-9)).

שעה 00:03:36 רכב -אופל קורסה בצבע לבן-ובו המנוח יצא ממתחם אולם האירועים.

(מצלמות קאנטרי אל וואחה (ת/151, ת/180, ת/182 (ת/72 תקליטור סיוע 905/13, 895/13, (תקליטור 2 מצלמות 5 ו-9)).

הקטנוע נעצר לצד הדרך והרכב ובו המנוח חלף על פניו, כפי שיפורט להלן מפי העדים.

שעה 00:06:17 עד 00:06:32 נראה הקטנוע כשהוא נוסע אחרי הרכב עד לכיכר המשטרה.

(מצלמות אבטחה בית ספר תיכון עתיד- תקליטור סיוע 892/13, 904/12, המצלמות מצלמות רק בעת תנועה (ת/71). נערכה התאמת

השעות (ת/152, ת/180, ת/181, (ת/71) 71 ת/71 קובץ 6).

משלב זה הופסק הצילום.

שעה 00:08 או בסמוך לכך, לאחר ככר המשטרה, קטנוע בצבע כהה עליו 2 רוכבים, עקף את הרכב מימין, נצמד לרכב מצדו הימני

והרכב מאחור ירה לעבר המנוח, העובדות הן מפי עדי הראיה. הילאל המשיך בנסיעה עם המנוח הפצוע לתחנת משטרת עירון.

- שעה 00:09 התקבלה קריאה במשטרה על פי דו"ח המשל"ט.

שעה 00:10 התקבלה הודעה במד"א ממשטרת עירון על אירוע הירי.

שעה 00:19 הגיע אמבולנס לתחנת משטרת עירון (ת/215) ולאחר טיפול במקום פינה את המנוח בשעה 00:54 לבית חולים הלל יפה,

בשעה 02:00 נקבע מותו (ת/216).

שעה 1:00 הגיע לזירת האירוע רס"מ שטיר, בדק את הזירה וסימן מיקום זכויות המיוחסות לשמשת חלון הרכב שהתנפצה מהירי

(ת/198), בזירה לא נמצאו תרמילים (ת/198, ת/198א תקליטור ובו תמונות, דו"ח בדיקת מז"פ (ת/198ד), (ת/198, ת/165)).

מיקום האירוע-מרחק נסיעה של דקה ועשרים שניות מאולם האירועים (ת/50)(ראו מסלול הנסיעה (ת/52).

הילאל הנהג ברכב דיווח מידית למשל"ט של המשטרה (ת/4, ת/4א) סיפר כי הירי נעשה לעברם מקטנוע בצבע שחור, לרוכב מאחור קסדה בצבע אדום שחור (תיאור דומה נמסר מפיו בעדותו מיום 15.4.2015 עמוד 34) והוסיף "מי שירה עלינו אחרי הכיכר עשה פרסה, ... נעצר לפנינו, וידא שירה באדם והמשיך לנסוע".

בעדותו מיום 15.4.2015 הבהיר (עמוד 33 לפרוטוקול) כי בצאתו מאולם האירועים הבחין בקטנוע מסוג ג'וי מקס שעמד בצד ימין של הכביש ולאחר שחלף על פני הקטנוע, הוא נצמד אליו מאחור תוך שהוא מסנוור אותו עם האור הגבוה של פנס הקטנוע (עמוד 59 לפרוטוקול):

"ברגע שהתאפשר לו לעקוף מצד ימין הוא מיד עקף אותי וכשהוא כבר עקף והיה ממש מקדימה לדלת הקדמית של האוטו, הימנית, הנוסע האחורי, כבר ראיתי שהושיט יד והיה יריות, ראיתי יריות ואיך שקרה המקרה, נורו 3-4 כדורים" (עמוד 34 שורה 4 לפרוטוקול אותה ישיבה). "הכדור הראשון ניפץ את החלון שהיה סגור, כל החלונות היו סגורים. הכדור הראשון שהוא ירה הוא ניפץ את החלון הקדמי ימני" (עמוד 35 לפרוטוקול).

בעדותו הסביר כי כאשר חלקו האחורי של הקטנוע היה בצד ימין של הרכב במרחק של עד שלושה מטר ממיקום מושבו של המנוח, הרכב מאחור הושיט יד באלכסון וירה לעבר המנוח 3-4 כדורים (עמוד 42 ועמוד 61 לפרוטוקול).

ניתוח עדויות הילאל ודרג'מה לרבות המסמכים שהוגשו לסתירה מהימנותם (נ/1-5) לא מצביע על גרסה 'מזוהמת' כטענת הסנגור בעמוד 27 לסיכומי אשר גם שינה עמדתו וטוען היום כי יש להסתמך על אמרות עדים אלו שנמסרו במשטרה לאמיתות התוכן.

עדיפה בעיני עדותם של הילאל ודרג'מה שנמסרה בפנינו ובמידה יש סתירות יש ליחסן לנסיבות הטראומטיות של נוכחותם ברכב עליו בוצע ירי.

הסנגור בסעיף 29 לסיכומי בונה תיאוריה שאינה מקובלת עליו לפיה הילאל תאר את הרוכבים בעלי מבנה גוף רגיל, שהיושב מאחור רזה. הסנגור מאשר שהנאשם רזה אך טוען שבשל גובהו, אם הוא היה על הקטנוע, הוא לא היה מסתיר את גופו של אמל, אזכיר כי הנסיבות המתוארות הם מפי עד שהיה תחת ירי ואין בכוונתי לבסס על עדותו קביעות לגבי זהותו של מי מרכבי הקטנוע.

עדויות של הילאל אמינה בעיני והמסמכים שהוגשו לסתירת מהימנותו רק מחזקים אותה, ראו למשל ההודעה המידית למשל"ט (ת/4) והשחזור (נ/1).

עדות דומה נמסרה מפי הנוסע הנוסף ברכב דרג'מה שישב במושב שמאחורי המנוח. בעדותו מיום 27.4.2015 (עמוד 68 לפרוטוקול) הסביר כי תוך כדי נסיעה הבחין באור מסנוור מאחור ולכן ביקש מהילאל שייצמד לימין כדי שהרכב המסנוור יעקוף אותם אלא שהקטנוע לא עקף. סמוך להגעתם לכיכר הבחין שמדובר בקטנוע עליו שני רוכבים שבשלב זה עקף אותם מצד ימין. במרחק של מטר, מטר וחצי, הרוכב שישב מאחור ירה 4 יריות באמצעות אקדח, בצורה אלכסונית "לכיוון השמשה הקדמית ששם ישב המנוח. השמשה הייתה סגורה. אני מתכוון לשמשה של הדלת הימנית של הנוסע שישב ליד הנהג", בקטנוע היה שני פנסים בחלק הקדמי, רק פנס אחד פעל (עמוד 69 ועמוד 82 לפרוטוקול). שני הפנסים לדבריו היו מסודרים בצורת משולש 'וי הפוך' (עמוד 84 לפרוטוקול).

עדויות של דרג'מה אמינה בעיניי והיא מתיישבת היטב עם עדותו של הילאל, תמיכה לעדותו ניתן למצוא בבדיקת הקטנוע שנעשתה על ידי אלעד סנדר (ת/150) לפיה תמיד רק פנס אחד דולק, בהפעלת אור גבוה - פנס ימין כבוי, בהפעלת אור רגיל - פנס שמאל כבוי, איני סבור כטענת הסנגור (עמוד 160 לסיכומי) כי משקל הבדיקה נמוך, הבדיקה מקצועית ועניינית והיא מחזקת את עדות דרג'מה.

9. הפרטים המוכמנים הידועים רק ליורה על הקטנוע ולעדי הראיה כפי שעולה מפי הילאל ודרג'מה:

- ברכב היו 3 נוסעים, נהג, המנוח שישב לידו ונוסע שישב מאחור.
- קטנוע המתין בצד הדרך בעת צאתו של הרכב ובו המנוח מאולם האירועים.
- לאחר שחלפו על פניו הקטנוע נצמד אליהם מאחור.
- הילאל הנהג הסיט רכבו לצד ימין כדי לאפשר לקטנוע לעקוף משמאל, אך הקטנוע נשאר צמוד מאחור.
- הקטנוע הפעיל אור חזק שסנוור את הנהג.
- לגרסת דרג'מה לקטנוע שני פנסים ורק אחד פעל.
- לאחר הגעה לכיכר המשטרה, הקטנוע עקף את הרכב בו נסע המנוח מצד ימין.
- הקטנוע נצמד לחלק הימני הקדמי של הרכב, הירי היה באמצעות אקדח לתוך שמשת הנוסע שליד הנהג.
- נורו 3 או 4 יריות.
- שמשת החלון של הנוסע שליד הנהג התנפצה.
- לאחר הירי, הרכב ובו המנוח המשיך ישר, הקטנוע עשה תנועת פרסה וחזר לכיוון ממנו בא.

המסקנות שיש להסיק מהעובדות, קטנוע ועליו שני רוכבים עקב אחרי הרכב בו נסע המנוח, מרגע שעזב את אולם האירועים. בתחילה המתווכ רוכבי הקטנוע לצד הדרך, נתנו לרכב לחלוף על פניהם, לאחר מכן נצמדו אליו מאחור, סנוורו אותו, בקטנוע פנס אחד פעל ועד ההגעה לכיכר לא עקפו את הרכב למרות שהילאל נהג הרכב פניה להם הדרך כדי שיעקפו אותו.

סמוך לכיכר המשטרה, הקטנוע עקף מימין את הרכב, נצמד לצד בו ישב המנוח וממרחק של עד 3 מטר ירה הרוכב שישב מאחור באלכסון אל תוך החלון הימני של הרכב, 3-4 יריות ששתיים מהן פגעו במנוח.

מבחינה משפטית ואפרט בהמשך, מדובר לכאורה ברצח בכוונה תחילה, למצער ככל שמדובר בבחינת התנהגות היורה. המעשה נעשה 'בדם קר' לאחר תכנון והכנה ממשית והמטרה- נוסע מסוים ברכב מסוים אחריו עקבו רוכבי הקטנוע, הם לא ניסו לעקוף אותו גם כשנסע לאט ופינה להם את הדרך אלא נצמדו אליו. הנוסע הוא המנוח בו רצו לפגוע והיישום ירי באמצעות אקדח לכוון חלק גופו העליון, 3 או 4 יריות ממרחק של עד 3 מטר, פגיעה בחזהו גרמה למותו. בהתחשב בעובדה שהירי נעשה תוך כדי נסיעה לרכב בו 3 אנשים, היורה סיכן גם את חייהם של שני הנוסעים האחרים שהיו ברכב.

סיבת המוות

10. אמבולנס של מד"א הגיע בשעה 00:19 לתחנת עירון לשם פונה המנוח (ת/215), בוצעה החייאה תוך נסיעה לבית חולים הלל יפה אליו הגיעו ב-00:54 (ת/73), מותו נקבע בשעה 2:00 (ת/216). החובש מוחמד מחאמיד תאר כי בחדר טראומה הוריד את מכנסיו של הפצוע/המנוח ואז נפל קליע מהמכנסים אותו מסר לאחות. השוטרת דניאלה בן חמו תפסה את הקליע ובגדי המנוח אותם מסרה לפיבי (ת/189, ת/138). מגופת המנוח בנתיחה הוצא קליע שני ת/191.

על פי דו"ח נתיחת הגופה (ת/214א), המוות נגרם מהלם תת נפחי, בעקבות איבוד דם נרחב, ממעבר קליע דרך עליית הלב השמאלית ופגיעה בכלי הדם הגדולים של אונות הריאה התחתונות. חומרת ההלם התת נפחי נלמדת מהחיוורון הכללי של האיברים הפנימיים. פצע הכניסה של הקליע הקטלני היה בחזה. קליע מתכתי שלם נמצא בריאה השמאלית. פצע נוסף מירי היה במרפק, עוד נמצא פצע שפשוף בבטן וירך ימין שיכול להיגרם משפשוף קליע ללא חדירה. כיוון תעלת הקליע שגרם למוות- קדימה, מטה, ושמאלה. טווח מעל 1 מטר (ת/212).

כרונולוגית המעצרים

-ביום 23.10.2013 לאחר חצות נורה המנוח.

-ביום 24.10.2013 עוכב אבו סעד (ת/23ב) נחקר בגין עבירות סמים, אבל גם על קשריו עם הנאשם וקסדת האופנוע שלו נבדקה.

-ביום 13.11.2013 נעצר אבו סעד, מאותו שלב היה עם מדובב.

-ביום 14.11.2013 עוכבו הנאשם ואביו אבו זיקו (ת/185), הנאשם שוחרר ונעצר שוב באותו יום (ת/231, ת/192א, ת/192ב)

-ביום 19.11.2013 במסגרת תרגיל חקירה הוקלטה שיחה בין הנאשם לבין אבו סעד ברכב משטרתי (ת/23 י2).

-ביום 24.11.2013 נעצר אלהאדי (מיום 28.11.2012 עד 12.2.2013 היה עם מדובב).

-מיום 5.12.2013 עד 7.12.2013 אלהאדי אמר למדובב דברים המפלילים לכאורה את הנאשם (ת/14(2), ת/13(5), ת/14(4),

ת/13(6), ת/105, ת/14(5), ת/126).

-ביום 8.12.2013 הופגשו במכוון אלסעד ואלהאדי ברכב משטרה, אלהאדי סיפר למדובב על כך (ת/14(6)).

-ביום 11.12.2013 במסגרת תרגיל חקירה הראו לאלהאדי תמונה עם אקדח ופרטי מעורבים ביניהם הנאשם (ת/166, ת/13(11)).

-ביום 12.12.2013 אלהאדי ביקש להיות עד מדינה (ת/12(27)).

-ביום 13.12.2013 חשפו בפני אלהאדי כי העציר בתאו אתו דיבר היה מדובב (ת/12(37)).

-ביום 15.12.2013 נעצר אמל (בעקבות דברים שאמר אלהאדי) (מיום 17.12.2013 עד 23.12.2013 היה עם מדובב), בשלב זה אמר אמל למדובב כי אבו סעד נהג בקטנוע.

-ביום 23.12.2013 חשפו בפני אמל כי דיבר עם מדובב.

-ביום 27.12.2013 נעשה עימות בין אמל לבין אבו סעד ובו הושמעו לו הדברים שאמר אמל בחקירה (בעימות אמל סרב לחזור על הדברים בפני אבו סעד), מששמע אבו סעד בעימות כי אמל מייחס לו נהיגה על הקטנוע, הוא ביקש לספר את האמת (ת/81) ובהודעתו הפליל לכאורה את הנאשם ואת אמל באמירה כי מסר להם את הקטנוע עובר לאירוע באותו יום.

-במקביל אמל ביקש לספר את האמת וסיפר כי בעת גרימת מותו של המנוח הוא נהג בקטנוע והנאשם ירה (ת/62).

-ביום 28.12.2013 'הפיצוח', אבו סעד מסר גרסה מפלילה לפיה הנאשם ירה במנוח (ת/23(כו2)). אמל שיחזר בשטח את הגרסה לפיה הוא והנאשם היו על האופנוע, הנאשם ירה במנוח (ת/22ג). באותו יום במסגרת חקירת הנאשם, נעשו זה אחר זה עימותים בינו לבין אמל, אבו סעד ואלהאדי. הנאשם כפר בנטען נגדו.

עדותו של אמל

11. במהלך 6 ישיבות העיד בפניו אמל, כבר בחקירתו הראשית מיום 11.9.2017 שהופסקה לאחר זמן קצר ונמשכה ביום 13.9.2017, הפליל אמל את הנאשם בביצוע הרצח, בנסיבות אלו לא הוכרז כעד עוין ובהמשך אמירותיו הוגשו לבקשת הסנגור לא לאמיתות התוכן אלא רק לשם בחינת מהימנותו. לבקשת הסנגור כנטען בעמוד 33 לסיכומים קראתי כמקשה אחת את חקירתו הראשית של אמל ומסקנותי מנתיחה שונות ממסקנות הסנגור כפי שאפרט להלן ובכלל זה איני מסכים כי היה מקום להכריז עליו כעד עוין (עמוד 35 לסיכומי ההגנה).

12. עיקרי עדותו- ביום הבחירות פגש בנאשם בבית קפה סוהייב והנאשם ביקש שילך אתו "להפחיד מישהו" (עמוד 746 לפרוטוקול אותה ישיבה). סוכם ביניהם כי אמל ואבו סעד יגיעו לבית הנאשם בסמוך לאחר מכן באותו ערב וכך היה. בהגיעם למחסן בבית הנאשם, אמל ואבו סעד הורידו את לוחיות הזיהוי של הקטנוע (עמוד 746 לפרוטוקול) ובהמשך אמל והנאשם נסעו עם הקטנוע לאולם האירועים אל וואחה. שם המתינו לצאתו של המנוח ועקבו אחרי רכבו. אמל נהג בקטנוע, כשנצמד לחלק הקדמי מימין של הרכב בו נסע המנוח, הוא שמע יריות אותן ירה הנאשם ואז ראה כי זכוכית החלון שלידו ישב המנוח התנפצה (עמוד 747 לפרוטוקול). משם חזרו למחסן שליד בית הקפה סוהייב ופגשו באלהאדי.
- בישיבת 13.9.2017, אמל חזר על הדברים והוסיף פרטים, הוא נסע עם הנאשם על קטנוע "כדי להפחיד מישהו" ובהמשך הבהיר (עמוד 796 לפרוטוקול):
- "אמל : להפחיד אותו או לירות על הרכב, לא זוכר בדיוק.
- ש: או על הרכב לא זוכר בדיוק. או מעל הרכב לא זוכר בדיוק. ולמה הוא רצה להפחיד אותו או לעשות את הדבר הזה לירות מעל לרכב? אמל : בגלל שלא בא לחתונה של אח שלו.
- ש : מי לא בא לחתונה של אח שלו?
- אמל : הזמר".
- בהמשך אישר כי הנאשם אמר לו שהוא יפחיד את המנוח באמצעות ירי על הרכב או מעל לרכב (עמוד 798 לפרוטוקול).
- אמל והנאשם עקבו אחרי הרכב בו נסע המנוח כאשר אמל נהג והנאשם ישב מאחור (עמוד 803 לפרוטוקול), הם נצמדו לרכב במרחק של 20 מטר מאחור (עמוד 804 לפרוטוקול) ואז שהקטנוע נצמד לרכב במקום בו ישב המנוח מצד ימין שמע "שתיים שלוש יריות" (עמוד 793 לפרוטוקול), באותו שלב המרחק היה ביניהם כשלושה מטר (עמוד 806 לפרוטוקול). לאחר הירי רכב המנוח המשיך ישר ורוכבי הקטנוע הסתובבו וחזרו (עמוד 807 לפרוטוקול).
- כשהגיעו ליד קפה סוהייב (מרחק נסיעה של 6 דקות ממקום האירוע, ת/50), נכבה המנוע של הקטנוע ואמל והנאשם הכניסו אותו למחסן סמוך (עמוד 808 לפרוטוקול), שם נתן לו הנאשם את האקדח ולבקשתו אמל החביא את האקדח מאחור (עמוד 809 לפרוטוקול), הוא חזר על גרסה זו בחקירתו הנגדית בישיבת 26.11.2018 בה אין מספור לעמודי הפרוטוקול וגם בישיבת 20.5.2019 (עמוד 39).
13. על פי התרשמותי גרסת אמל בחקירתו הראשית היא גרסת האמת, היא לא נסתרה בחקירה נגדית ארוכה מאוד, וניתן היה להתרשם כי כאשר לא ידע תשובה הוא לא בחר בגרסה מפלילה של הנאשם, כך למשל כשנשאל בישיבת 13.9.2017 היכן היה הנאשם כאשר אמל ואבו סעד הורידו את לוחיות הזיהוי של הקטנוע, השיב כי אינו זוכר, ולא הועיל ריענון זיכרון (עמוד 798 לפרוטוקול). הוא הסביר כי בתחילה הרכב שבו נסע המנוח יצא לפניהם, ביציאה מהמתחם של אולם האירועים הוא התעכב והם עקפו אותו ואז המתינו לצד הדרך כדי שיחלוף על פניהם (עמוד 804 לפרוטוקול) כדי שיוכלו לנסוע אחריו. הוא שב וחזר על גרסתו בישיבות השונות והדגיש כי במשפטו בהליך המקביל אמר את האמת וגם בפנינו (חקירתו הנגדית מיום 26.11.2018, העמודים לא מוספרו).

בעדותו בישיבת 19.11.2018 (עמוד 47) תאר אמל כי לאחר האירוע, בסמוך לקפה סוהייב לחץ על כפתור אדום בטעות והקטנוע נכבה, הוא חזר על הגרסה בישיבת 13.5.2019 (עמוד 873,874), ראו גם תמונת הקטנוע נ/8). אין מחלוקת כי אין כפתור אדום לקטנוע, אך איני רואה בכך פרט מהותי הפוגע במהימנותו. לא מדובר בקטנוע שלו, הוא נחשף אליו רק באותו לילה סוער בו נרצח אדם וצבעו של הכפתור אינו מהותי ואינו פוגם במהימנותו של אמל.

[הוכח לפי נ/10 כי לקטנוע כפתור לבן ותפקידו לכבות המנוע, עוד אציין כי במעמד חקירתו הנגדית הוגשה תמונת הקטנוע נ/9 ומבנה פנסיו תואם את עדותו של דרג'מה שנסע ברכב בעת האירוע (שני הפנסים נראים בצורת משולש), שהעיד כי שני הפנסים של הקטנוע היו מסודרים בצורת משולש 'ו' הפוך', (עמוד 84 לפרוטוקול)].

תמיכה לגרסה לפיה כבה המנוע של הקטנוע ניתן למצוא בצילומי מצלמות פנצ'רייט ואדי אל נוסור (תקליטור 900/13). בשעה 00:14 (לאחר התאמת השעות לפי ת/74א, ת/184, ת/42), נראים שני אנשים גוררים קטנוע. הודעותיו של עד התביעה נוח ג'בארין הוגשו בהסכמה (ת/74) ולפיהן כשהוצג לו סרטון אבטחה (ת/184(1) קובץ 2013102230015002), הוא זיהה את המיקום אליו גוררים השניים את הקטנוע, המחסן הסמוך לקפה סוהייב אליו התייחס אמל בעדותו, וגם ממצאים אובייקטיביים אלו תומכים בעדות אמל. 14. עבאס מנסרה היה מדובב ששוחח עם אמל בעת מעצרו, המדובב העיד בפניו ביום 22.2.2022. לפי עדותו, אמל אמר לו שהיה במהלך הרצח מההתחלה ועד הסוף (עמוד 944 לפרוטוקול), הוא אמר למדובב פעמיים כי הנאשם חיכה ליום בו יוכל לרצוח את המנוח הרבה זמן והנאשם גם אמר שיש לו משהו חשוב שהוא הולך לעשות באותו יום (עמוד 945, 946 לפרוטוקול). אמל אמר למדובב שהוא החזיק את הנשק אחרי האירוע והחביא אותו (עמוד 957 לפרוטוקול), לדבריו את האקדח קיבל מהנאשם (עמוד 981 לפרוטוקול). אמל כינה את האקדח 'טחונה' שמשמעו אקדח תופי (עמודים 986-990 לפרוטוקול) שזה סוג האקדח לפי חוות דעת מז"פ ממנו נורו הקליעים.

עוד אמר אמל למדובב כי חלקו של אלהאדי היה שאחרי האירוע הוא הסיע את הנאשם באוטו מסוג מזדה בצבע לבן (עמוד 960 לפרוטוקול).

מעדות אמל, לרבות עדותו בחקירה הנגדית, עולה כי לא ידע שעבאס הוא מדובב, כך גם עולה מתוכן השיחות ביניהם. הסנגור (החל מעמוד 65 לסיכומיו) מנתח ארוכות ההלכה המשפטית בנושא הדיבוב, ואני אפנה לפסק דינו של כב' השופט אלרון בע"פ 5066/18 רוזקוב נגד מדינת ישראל (4.9.2022):

"פעולת דיבוב הוכרה כפעולה לגיטימית ושכיחה, המתחייבת מן המציאות... גם כאשר מופעל נגד החשוד מדובב אקטיבי, הפועל לחלץ ממנו פרטים רלוונטיים, אין לראות בכך כפגיעה בזכותו של החשוד להימנע מהפללה עצמית, שכן גם בשיחותיו עימו עומדת לחשוד היכולת לבחור האם למסור למדובב פרטים".

בניגוד לנטען בעמוד 67 לסיכומי ההגנה, לא נפל פגם כלשהו באופן בו שוחח המדובב עם אמל והאמרות שנאמרו מפי אמל כאמור לעיל, עוד לפני חשיפת גרסתו בפני השוטרים מחזקות בצורה משמעותית את מהימנות עדותו של אמל.

15. צפיתי גם בתקליטור השחזור ת/22 (התמליל ת/22ג) שהוגש לא לאמיתות התוכן אלא לבחינת מהימנותו של אמל (ראו פרוטוקול ישיבת 13.9.2017 עמוד 823). השחזור נעשה ביום 28.12.2013, תחילתו בסמוך לקפה אבו סוהייב, משם לאחר נסיעה של 8 דקות הגיעו לביתו של הנאשם, מקום פירוק לוחיות זיהוי הקטנוע, משם נסעו לאולם האירועים אל וואחה ולאחר ההסברים לגבי ההמתנה במקום, נסעו בנתיב נסיעת הקטנוע עד סמוך לאחר כיכר המשטרה שם נורה המנוח, אמל הצביע על מקום הירי שהוא תואם את מקום מציאת זכויות שמשת חלון הרכב פחות משעה לאחר הרצח על פי עדות עדי הראיה (ת/198ב).

גרסת אמל בשחזור מחזקת מהימנותו, היא תואמת את עדותו בפניו לפיה אמל נהג על הקטנוע, הנאשם ישב מאחוריו עם אקדח, באמצעותו ירה בסופו של יום על המנוח. גרסתו של אמל בשחזור כוללת כמו גם בעדותו מספר רב של פרטים מוכמנים, הוא ידע שברכב עליו נורו היריות היו 3 נוסעים (מונה 1:12:16 לת/22), הוא ידע שהירי בוצע על ידי אקדח תופי (מונה 48:12 בת/22), הוא ידע לתאר את צורת המעקב אחרי הרכב בתחילה הרכב יצא לפניו מהמתחם (מונה 1:12:16 לת/22), עקיפתו על ידי הקטנוע ביציאה (מונה 1:21:16 לת/22), המתנה לצד הדרך כדי לאפשר לרכב לעקוף את הקטנוע (מונה 1:22:48 לת/22), היצמדות לרכב במרחק של 20 מטר (מונה 1:14:10 לת/22, 1:24:14).

בעדותו לא זכר כי הפעיל אור חזק כדי לסנוור את הנהג כפי שהעיד דרג'מה (אך הוסיף כי אם אמר זאת אז זה נכון, ישיבת 13.9.2017 עמוד 806), בשחזור אמל זכר עובדה זו היטב (מונה 1:26:54 לת/22). עוד תאר את ההיצמדות לחלק קדמי ימני בו ישב המנוח (מונה 1:17:30) הוא ציין ארבע רירות (מונה 1:31:23) ידע שהירי היה לתוך חלון הנוסע ליד הנהג (מונה 1:31:29) ושהחלון התנפץ (מונה 1:32:32), הוא גם ידע שלאחר הירי, הרכב המשיך ישר והקטנוע עשה תנועת פרסה (מונה 1:33:39 לת/22).

ואם אחזור לרשימת הפרטים המוכמנים, את רובם ידע אמל, מספר הנוסעים ברכב, מקום מושבו של המנוח, המתנה לצד הדרך, סוג הנשק, מספר היריות, המרחק ממנו נורו, הכיוון אליו נורו, מיקום הפגיעה בשטח, ניפוף השמשה של החלון, פניית פרסה לאחר הירי והמשך נסיעת הרכב עם המנוח הפצוע.

הסנגור בעמוד 7 לסיכומיו מפנה לע"פ 44/81 מויאל נגד מדינת ישראל (19.1.1982) בו נקבע כי על בית משפט להזהיר עצמו הזהר היטב שמדובר בשותף או מעורב בדבר עבירה, ואני אוסיף ואפנה לע"פ 7659/15 הרוש נגד מדינת ישראל (20.4.2016):

"מעמדו של העד כשותף לעבירה מחייב את הערכאה הדיונית לבחון בזהירות ובקפדנות את גרסתו, וכמובן שיש לדרוש לעדותו תוספת ראייתית מסוג חיזוק, שנועדה לאמת את עדותו של השותף.... הרשעה על סמך עדות יחידה של שותף לעבירה, ובעניינו - עדותו של רבין, מחייבת תוספת ראייתית בדמות "דבר לחיזוקה.... תוספת ראייתית מחזקת נועדה לאמת פרטים עובדתיים מרכזיים הכלולים בעדות היחידה, וזאת באמצעות ראיות חיצוניות, ודי בכך בכדי לענות על הקושי המובנה, הנעוץ בהרשעת נאשם על סמך עדות שותפו לעבירה, בלבד".

ואכן כך עשיתי, בחנתי בזהירות את כל אחת מעדויות המעורבים ובראש ובראשונה עדותו של אמל. 16. לסיכום, לאחר שמיעת עדותו של אמל ולמרות היותו שותף לעבירה שוכנעתי כי גרסתו בפנינו אמינה ומתארת את שהתרחש, הנאשם אמר לו כי בכוונתו לפגוע בזמר שלא הגיע לאירוע משפחתי, לצורך כך הצטיידו הנאשם ואמל בקטנוע מאבו סעד ולנאשם היה אקדח, הם עקבו אחרי הזמר והנאשם ירה בו לתוך חלון הנוסע שליד הנהג, ממרחק 3 מטר, 3 (או 4) יריות. עדות אמל נתמכת במספר רב של חיזוקים, היא גם אינה עדות יחידה המפלילה את הנאשם בתיק זה.

ממצאי בדיקת הרכב, הקליעים ושרידי ירי 17. מבדיקת הרכב (ת/187, ת/197א) עלה כי שמשות הדלת הקדמית הימנית הייתה מנופצת, בחיפוי הקדמי של מראת צד קדמית ימנית היה חור שנראה כחור מעבר קליע, מתחת לחיפוי מראת הצד נמצא סימן פגיעה שנראה כפגיעת קליע בפח (תצלום 5), שני קליעים שסומנו 2,1 חדרו לרכב מתחת למראה, החלון נשבר.

מבדיקה מתוך הרכב (תצלום 11)-נמצא קרע בחיפוי הדלת שמקורו במעבר קליע (סומן 3). נמצא קרע שנראה כחור מעבר קליע בחלק שמאלי עליון של חיפוי דלת הקדמית הימנית סמוך לסף החלון ונמצא קרע בחלק האמצעי של חיפוי הדלת הקדמית הימנית סמוך לסף החלון.

בדיקת הקליע (פ9) שהוצא מגופת המנוח (ת/211א), הראתה כי נורה מאקדח תופי, כך גם הקליע שנפל ממכנסיו של המנוח בעת הטיפול (ת/11ב).

18. בדיקה פיזית של הרכב מראה כי 3 קליעים חדרו לכיוון בו ישב במנוח, דרך השמשה והמראה. בדיקת הקליע מראה כי נורה מאקדח תופי, עובדות אובייקטיביות התומכות בעדות אמל.

19. ביום 29.12.2013 כשלושה חודשים אחרי הירי, נתפסו בגדים בביתו של אמל עליהם נמצאו 5 שרידי ירי (ראו חוות דעת ת/161 של יזרעלי ועדותו מיום 23.11.2021) חלוף הזמן 'בעייתי' כדברי יזרעלי, אך הוא הוסיף כי להצטברות של כמות כזאת של חלקיקים משקל לא מועט.

למרות זאת לשרידי הירי על בגדי אמל, אתן משקל מועט בשל עיתוי הבדיקה.

זה השלב לבחון גרסת שלושה עדים: שני העדים המרכזיים, אבו סעד שלפי גרסת אמל סיפק להם את הקטנוע וסייע בהסרת לוחיות הזיהוי ואלהאדי שפגש במחסן לאחר חצות, את אמל ואת הנאשם, תוך שהוא רואה קטנוע שחור ואקדח תופי בידי אמל. ועד נוסף אברהים היפני ז"ל שלכאורה ראה אף הוא את הנאשם בעיתוי זה עם אמל.

אבו סעד

20. יום לאחר הרצח, ביום 24.10.2013 עוכב אבו סעד לחקירה בחשד לעבירות סמים (ת/175), נערך חיפוש בביתו (ת/192, ת/193), הוא נחקר גם על קשריו עם הנאשם וקסדת אופנועו נבדקה (ת/23ב). אבו סעד הוא ראשון העצורים בפרשה זו, ביום 13.11.2013 נעצר, מאותו יום הוצב מדובב בתאו, באשר להתפתחות גרסאותיו בחקירה אפרט בהמשך.

21. ברקע הדברים מן הראוי להזכיר כי משפחת פרטושי (חבריה כוללים את אוסאמה ועבדאללה מחאמיד) מתגוררת בשכונת לביתו של אבו סעד ולהם מצלמות אבטחה שמופנות לכיוון ביתו של אבו סעד, אבו סעד היה מודע לעובדה זו וכפי שאפרט בהמשך לאחר הרצח ולפני מעצרו, אבו סעד לקח ממשפחת פרטושי מכשיר D.V.R ובחלק מתוכן המצלמות אותו דאג למחוק, הוא לא ידע כי למרות המחיקה חלק מהמידע נשמר והגיע לידיעת המשטרה.

על פי תוכנה של מצלמה 4 (ת/182ו), כשעה לאחר הרצח, בשעה 01:16:25 הגיע למקום רכב מזדה בצבע לבן שזוהה על פי סימנים ייחודיים כרכבו של אלהאדי (ת/140), הוא אסף אדם עשה פרסה ונסע מהמקום. בשעה 01:35:45 חזר רכב המזדה וירד ממנו אדם, לפי ת/140 אותו אדם דומה לאבו סעד.

אין בתוכן המצלמות שום דבר מפליל לטעמי, אך אבו סעד לא ידע זאת והוא היה מוטרד שבזמנים אלו צולם אזור ביתו. מבחינת היחידה החוקרת נעשה שימוש חוקי וראוי במידע בדבר מחיקת ה-DVR כלפי אבו סעד בחקירותיו.

22. בפנינו העיד אבו סעד במהלך 5 ישיבות, הוא הוכרז כעד עוין כבר בישיבה הראשונה (ישיבת 9.2.2020 עמוד 20) וכל אמרותיו, לרבות עדותו בהליך המקביל (ת/26), הוגשו לאמיתות התוכן לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן- פקודת הראיות), אבהיר כבר עתה כי אין מחלוקת לעצם אמירת הדברים במשטרה, אך טענת ההגנה היא כי הופעלו עליו אמצעים פסולים בחקירות, לרבות אלימות פיזית ומילולית. הסנגור, בעמוד 91 לסיכומיו, מבהיר כי לא מדובר במשפט זוטא, והוא לא טוען כי אלימות החוקרים הייתה הגורם הבלעדי שהוביל למסירת גרסתו של אבו סעד אלא לטענתו היחס שספג הוא חלק משיטה ולכן אבו סעד היה מוכן לעשות הכול כדי לסיים את המצב הזה.

23. עיקרי עדותו- אבו סעד אישר כי בתקופה הרלבנטית עבד כמכונאי אופנועים בעסק שבבעלות אנס. הנאשם ביקש ממנו קטנוע (עמוד 8 לפרוטוקול ישיבת 9.2.2020), הוא נסע עם אמל לביתו של הנאשם כדי למסור את הקטנוע ושם הם הורידו את לוחית הזיהוי של הקטנוע (עמוד 8 לאותה ישיבה), כל זה היה בחצר הבית של הנאשם (עמוד 9 לפרוטוקול) ואז עזב את המקום ברכב של הנאשם.

24. עד כאן גרסת אבו סעד זהה לגרסתו של אמל, היא קושרת את הקטנוע סמוך לפני אירוע הירי לנאשם, לרבות שימוש בו ללא לוחית זיהוי על כל המשתמע מכך.

באותו לילה אמל החזיר לאבו סעד את הקטנוע ואמר "עשיתי משהו...בן אדם מת" (עמוד 10 לפרוטוקול ישיבת 9.2.2020) בישיבת 16.2.2020 גרסתו הייתה מפלילה יותר, לדבריו אמל אמר לו "ירינו על רכב" (עמוד 27 לפרוטוקול אותה ישיבה).

הנאשם לדבריו אבו סעד אמר שהוא רוצה את הקטנוע כדי "להרביץ למישהו" (עמוד 15 ועמוד 36 לפרוטוקול ישיבת 9.2.2020), לדבריו אמר בחקירה שהנאשם השתמש במילה "אודרוב" שמשמעה להרביץ ולא לירות (עמוד 17 לפרוטוקול). בשלב זה הושמעה לו גרסתו המוקלטת במשטרה ובו הוא נשמע אומר כי הנאשם הסביר כי הוא צריך הקטנוע כדי לבצע פעולה שנקראת בערבית "טוח" שמשמעה לירות ותשובתו התמוהה "לא יודע, לא זוכר למה אמרתי את זה" (עמוד 19 לפרוטוקול אותה ישיבה). בשלב זה הוכרז אבו סעד כעד עוין. מאחר ולא יכול היה להתכחש לדברים שהושמעו בקולו בחר להסבירם כך "אמרתי לו, 'תכתוב מה שאתה רוצה, לירות, לא לירות'" (עמוד 27 לפרוטוקול), אמירה שלא נשמעת בהקלטה ולא נשמעת אמינה.

בעדותו הסביר מדוע החליט לספר את גרסתו ביום 28.12.2013 ואדגיש כי גם מפיו בעת שהעיד לפנינו, שינוי גרסתו לא נבע מאמצעים פסולים בחקירה, אלימות או הבטחות אלא משום שהוא שמע בעימות מול אמל, כי אמל רצה להפליל אותו וטען כי אבו סעד והנאשם היו על הקטנוע בעת הירי (עמודים 28-29 לישיבת 9.2.2020 ועמוד 19 לישיבת 16.2.2020).

בעדותו אבו סעד עשה הכול כדי לסייע לנאשם ולהוציאו לכאורה מהתמונה, אבל אישר כי בעת הסרת לוחיות הזיהוי של הקטנוע במחסן ביתו של הנאשם, גם הנאשם נכח (עמוד 33 לפרוטוקול שורה 11). בישיבת 16.2.2020 שב ואישר אבו סעד כי הנאשם ביקש ממנו את הקטנוע (עמוד 6 לפרוטוקול אותה ישיבה).

25. אמצעים פסולים- בעדותו תאר אבו סעד את הלחץ שהופעל עליו בחקירות, עצרו את אשתו, הרביצו לו, בעטו בו, פעמיים או שלוש הגיע לבית חולים, נתנו לו מכה בעין ואיימו שיחשמו אותו והופעל עליו לחץ כדי להפיל את הנאשם (עמודים 68-66, 108-109 לפרוטוקול ישיבת 16.2.2020), הוא חזר על הדברים בחקירה הנגדית מיום 12.6.2020 (עמוד 890 ואילך) בשלב זה הוא ניסה לרצות את ב"כ הנאשם וכמעט על כל שאלה השיב בחיוב (ראו למשל שאלה מרובת פרטים שתחילתה בעמוד 914 וסיומה בעמוד 915 והתשובה קצרה "נכון, נכון"), כך היה בהמשך חקירתו הנגדית ביום 26.6.2020 (עמוד 1 לפרוטוקול ואילך).
26. בעניין זה העידו חוקרים רבים במהלך ישיבות רבות. רב פקד ליאור הררי, העיד במהלך ארבע ישיבות, אני מאמין לו כי לא פעל באלימות כלפי אבו סעד וגם לא כלפי אלהאדי, לא מצאתי כי הפעיל אמצעי חקירה פסולים ולא מצאתי פגם גם באמירה לאבו סעד כי עומדים לעצור את אשתו, שכן היה בסיס עניני לחקירתה כחשודה. לא הוכח כי מי מהשוטרים האחרים שנחקרו פעל באלימות כלפי אבו סעד.
27. סיכום עד כאן, גם אם אסתפק בגרסתו העוינת של אבו סעד מעל דוכן העדים בפנינו, מעמד בו לא הופעל עליו לחץ פיזי או מילולי, גרסתו מחזקת משמעותית את אמל ומפילה את הנאשם. לפי עדותו, בערב יום הבחירות, לבקשת הנאשם, אבו סעד הגיע לביתו של הנאשם עם אמל על קטנוע, במחסן ביתו של הנאשם הסירו את לוחיות הזיהוי של הקטנוע, הנאשם הסביר גם לפי הגרסה המקלה כי השימוש בקטנוע נועד להרביץ למישהו, במעמד החזרת הקטנוע אמר לו אמל ירינו על מישהו.
- עדותו של אבו סעד בחלקים בהם טען להפעלת אמצעים פסולים נגדו אינה אמינה, לא שוכנעתי מעדותו כי הופעלה עליו אלימות פיזית או לחץ שפגע ברצונו הטוב והחופשי, גם לפניו העיד כי שלא רצה להיכנס לחדר החקירות לא נכנס, וכאשר לא רצה לנקוב בשמו של הנאשם בעקבות לחץ לכאורה מצד החוקרים, סרב להגיד את שמו, ולגרסתו גם סרב להגיד שהנאשם ביקש קטנוע כדי לירות על מישהו, כך שלפי עדותו הוא שלט בתוכן אמרתי.
28. אנתח כעת את תוכן אמרתי שהוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות ואבחן האם יש בדבריו אמרות התומכות בעמדת מי מהצדדים.
- זה השלב להבהיר כי לא מקובלת עליי עמדת ההגנה כמתואר בעמוד 94 לסיכומיה, במקרה זה התקיימו התנאים להגשת אמרות העד לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, אין מחלוקת כי מתן האמרות הוכח, ניתנה לסנגור הזדמנות לחקור את העד ועדותו שונה מאמרותיו בפרטים מהותיים. אין מניעה גם לפי סעיף 10א (ג) לפקודת הראיות וגם לפי הפסיקה לפצל האמרות ולהסתמך רק על חלק מהן ובמקרה זה כפי שאפרט מתקיימות הנסיבות המצדיקות הבחנה שכזו (ראו פסק דינו של כב' השופט אלרון בע"פ 7229/20 מירזיב נגד מדינת ישראל (20.12.2021)).
- אתחיל בעדותו במשפט המקביל בו היה נאשם שיוחסה לו עבירה של סיוע להריגה, באותו הליך הוא היה מיוצג ומיותר לציין כי עדותו במשפטו נמסרה מרצון טוב וחופשי ללא איום או אלימות.
- עדות אבו סעד במשפטו (ת/26).
29. במשפטו העלה אבו סעד טענת זוטא, תוכנה היה מינימלי ושונה מהותית מדבריו בפנינו או מטענות ההגנה בנושא, אין בכך להמעט מחומרת המעשים, אם נעשו.
- בחקירתו הראשית פתח ואמר כל יום הרביצו לי מהיום הראשון ועד היום האחרון (עמוד 506), כשביקש לפרט תאר חקירה שהסתיימה בביקורו בבית חולים, במהלכה השוטר אלשיך השליך לעברו כוס, חוקר אחר צבט בכתפו וגם נתנו לו אגרוף לעין ובעיטה (עמוד 507), עוד הסביר כי מרוב עצבים הטיח את ראשו בשולחן.
- לגבי תוכן הדברים אותם אמר במשפטו, הנאשם ביקש ממנו קטנוע וביקש שיביא אותו עם אמל לביתו של הנאשם, להשאירו שם ולחזור ברכבו של הנאשם (עמוד 509). הנאשם אמר לו כי הוא צריך את הקטנוע כדי לצאת מאום אל פאחם ולהרביץ למישהו (עמוד 520, 521). לאורך כל עדותו דבק בגרסתו כי נתן לנאשם את הקטנוע, בחקירה הראשית הסביר כי באותו יום אחרי השעה 01:00 הוא פגש באמל שהחזיר לו את הקטנוע והוא הוסיף "על הקטנוע שחאלד הביא לי לא היה לוח זיהוי" (עמוד 510).
- משמע כבר בחקירה הראשית קשר אבו סעד את הנאשם לקבלת הקטנוע לשם פגיעה באדם והחזרתו לאחר מכן ללא לוחית זיהוי. וכך העיד לגבי דברי הנאשם לגבי מטרת השימוש בקטנוע ואוסיף כי גם בחקירתו הנגדית הושמע לאבו סעד כי בקולו אמר בחקירתו את המילה בערבית "טוח" שמשמעה לירות וכך העיד:
- "ת: אולי חאלד זרק את המילה הזאת, כאילו שרוצה לירות, אולי. חאלד אמר לי בהתחלה להרביץ, כששאלתי למה...אולי הוא זרק לי, אמר לי לירות על הרכב... נכון שאמרתי את זה... חשבתי אולי זרק לי סתם מילה, אולי אני רוצה לעשות שוד" (עמוד 552).
- והוא שוב חזר על כך "הוא זרק לי את המילה הזאת, לירות על רכב" (עמוד 553).
- עוד הוסיף אבו סעד כי מעבר לשיחה על הירי לפני מסירת הקטנוע, הייתה שיחה לאחר החזרתו של הקטנוע וכך העיד "ידעתי מאמל או מחאלד שהם לא רצו להרוג, רצו לירות מעל רכב כמו שהם אמרו אחרי" (עמוד 561).

- ככל שמדובר בבחינת מהימנות עדותו של אמל, הוסיף אבו סעד בעדותו כי יום יומיים אחרי, אמל אמר "אני נהגתי וחאלד ירה" (עמוד 562), זו עדות מפי השמועה ואינה קבילה לעניין אמיתות התוכן, אך היא תומכת במהימנות עדותו של אמל בפנינו מעצם העובדה שתוכנה נמסר סמוך לאירוע ולא רק בעת עדותו.
- אבו סעד העיד כי לאחר חצות פגש בנאשם אותו הוא מכיר היטב, והנאשם היה לחוץ "לא חאלד הרגיל" (עמוד 509). הנאשם גם אמר לו "תשכח מה ששמעת" (עמוד 573).
- סיכום עד כאן מרצון טוב וחופשי בהליך האחר, קשר אבו סעד את הנאשם לקבלת הקטנוע ולהחזרתו. הנאשם ביקש את הקטנוע לצורך ירי על אדם, הקטנוע הוחזר ללא לוחית זיהוי. ובעת ההחזרה הנאשם היה לחוץ וביקש ממנו לשכוח את מה ששמע.
- לנאשם שכפר בפנינו כפירה כללית בכל המיוחס לו צריך להיות הסבר טוב לאמירות אלו שאני משוכנע כי נאמרו מפיו, הסבר כזה לא היה לנאשם כפי שאפרט בחלק המתייחס למהימנות הנאשם.
- אמרות אבו סעד בחקירות במשטרה
30. למעשה ניתן להסתפק באמור לעיל, אך אבחן גם את אמירותיו של אבו סעד במשטרה, תוך התייחסות לטענה בדבר הפעלת אמצעים פסולים בחקירות, אתייחס רק לאמרות המסייעות להבנת השאלות שבמחלוקת ולכן אתעלם למשל מכל השיחות עם המדובב מוחמד אבו מוך (ת/147) ששוחח עם אבו סעד ובאותן שיחות לא נאמרה אמירה רלבנטית (לפי דבריו של אבו סעד בחקירתו מיום 20.11.2013 ת/23א3, הוא ידע שיש בתאו מדובב, עמוד 15).
31. חלק מחקירת אבו סעד התמקד במחיקת DVR של משפחת פרטושי, הוא בתחילה כפר בכך, בהמשך הודה וגם בעדותו בפנינו הודה בכך, שאלה זו אינה מועילה להכרעה בשאלות שבמחלוקת ולכן לא אייחס לה חשיבות.
32. אבו סעד נעצר ביום 13.11.2013, מעצרו הוארך מפעם לפעם. בחקירתו מיום 15.11.2013 הוא התלונן בפני החוקר איאד כי שני חוקרים אחרים מקללים אותו (ת/23א3 עמודים 80-81). גם בחקירתו מיום 17.11.2013 (ת/23א3) הוא התלונן כי החוקרים מקללים אותו.
33. ביום 19.11.2013 נערך תרגיל חקירה, אבו סעד והנאשם שנעצר 5 ימים לפני כן, הושארו באקראי לכאורה לבד ברכב משטרה ושיחתם הוקלטה (מט/1351/13 ת/23א2, ת/219, ת/220, ת/46). אבו סעד אמר בשיחה כי החוקרים צעקו וקיללו והוא רוצה לתבוע אותם (עמוד 13). הנאשם הסביר לו את דרך התנהגותו בחקירה ולכן אתייחס בעת בחינת מהימנותו. הנאשם לימד בשיחה את אבו סעד כיצד לענות בחקירה (עמוד 37) ואמר לו "תענה להם אבל אל תגיד כלום" (עמוד 59).
34. בחקירתו מיום 20.11.2013 (ת/23א3, ת/23א2) אבו סעד טען כי בחקירות משפילים אותו, מקללים אותו ומרביצים לו, "אומרים לי רצחן וצועקים בגלל זה אני לא מדבר", משמע גם אלימות, צעקות וקללות לכאורה, לא פגעו נכון לרגע זה ברצונו החופשי והוא בחר מה לענות ומתי, היחס הפוגע גרם לו לשתוק.
- כך למשל בחקירתו למחרת היום, 21.11.2013 (ת/23א2) לשאלות שנשאל הוא משיב "אמרתי ולכן לא אענה" או בחקירתו מיום 24.11.2013 (ת/23א2, ת/23א3) הוא מסרב לענות, תוך שהוא חוזר על הטענה כי קיללו אותו. גם ביום 27.11.2013, מ"ט 1433/13 הוא מתאר השפלות אבל שומר על זכות השתיקה (עמוד 10 לתמליל). התייחסות לאלימות פיזית במדרג נמוך מאוד מופיע בחקירתו מיום 28.11.2013 (ת/23א2) החוקר החזיק אותו והזיז אותו חזק (עמוד 20) ועשו לו תנועת יד משפילה.
35. רק בהארכת מעצר חמישית ביום 1.12.2013 (ת/23א2) העלה סגורו לראשונה טענה כי אבו סעד הוכה וכי הוא קיבל יחס משפיל. בשלב זה עדיין ענה אבו סעד לשאלות לפי רצונו החופשי, ראו למשל חקירתו מיום 8.12.2013 (ת/23א2) בה הוא סירב לענות. ביום 16.12.2013 (ת/28) כאשר לא אפשרו לו להתייעץ עם עורך דינו, הוא סירב להיכנס לחדר החקירות ולכן לא נחקר, כך לא מתנהג מי שחושש מחוקריו. התנהגותו ביום 16.12.2013 מראה כי יש לו יכולת להביע עמדה מול החוקרים.
- יצוין כי באותו יום-16.12.2013, הובא אבו סעד לבית חולים זיו (ת/30) בשל אודם וצריבה בעין, אך לא נמצא ממצא כלשהו ואתעלם מהסברים מאוחרים שמסרו החוקרים לגבי דברים שנאמרו בבדיקה או בסמוך אליה (נ/12, נ/17).
- בחקירה מיום 17.12.2013 (ת/23א3, עמוד 17) חזר אבו סעד על הטענה שמרביצים לו. לאחר 4 הארכות מעצר נוספות בהן לא נאמר דבר, ביום 19.12.2013 התלונן אבו סעד בהליך המעצר (ת/23א2) כי הוכה על ידי שני שוטרים. בפועל בחקירתו מאותו יום שמר על זכות השתיקה (ת/40).
- החקירה מיום 20.12.2013 (ת/78) הייתה דרמטית, בטרם נחקר הטיח אבו סעד את ראשו בשולחן כמה פעמים (הוא אישר מעשים אלו בעדותו בפנינו), הוא נלקח לבדיקה פסיכיאטרית (ת/49) מחשש שיפגע בעצמו, בבדיקה (ת/31) התלונן על אלימות השוטרים, שמקללים ומתנכלים לו. באותו יום הוא חזר על טענות האלימות במסגרת דיון בערר על מעצרו (ת/32).
- בפועל בנושא תשובותיו בחקירה לשאלות שבמחלוקת עמדתו לא השתנתה הוא לא מסר דבר המפליל אותו או את הנאשם גם ביום 27.12.2013 (ת/23א3).

36. סיכום עד כאן, אבו סעד היה עצור במשך תקופה ארוכה, מיום 14.11.2013 ועד 27.12.2013 במהלך חודש וחצי נטען על ידו כי הושפל והוכה, אך לא הייתה לכך השפעה על תוכן אמרותיו. התפנית בגרסתו ארעה ביום 27.12.2013 בעקבות עימות שנערך בין אמל לאבו סעד (ת/58, ת/23כד).
- העימות-27.12.2013, אמל סירב לחזור על דבריו בפני אבו סעד ויצא מהחדר, בשלב זה השמיעו החוקרים לאבו סעד את דבריו המוקלטים של אמל (עמוד 38, 51). בתגובה ענה אבו סעד "אנשים מכלכלים כדי להפיל אותי" והוא ביקש "למסור את האמת בפני הקצינים" (עמוד 55 לתמליל, ת/58, ת/81), הסיבה היחידה לשינוי גרסתו של אבו סעד, הייתה חשיפתו לדברים המפלילים אותו שאמל סיפר בחקירתו ולא איומים, מכות או השפלות.
- בהמשך בשעה 22:30 נחקר אבו סעד, חקירה זו התחילה בתקלת הקלטה (ת/24, ת/25, ת/157), מאחר והוא חזר על הדברים לאחר מכן, לטעמי תקלת ההקלטה לא פוגמת במשקל הדברים שנשמעים היטב. צפיתי בתקליטור החקירה מט 1588/13 (ת/23כז), הצילום מתחיל בשעה 00:09 ונמשך כ-4.5 שעות. אבו סעד מדבר חופשי (רוב הדברים בשפה הערבית, חלק בשפה עברית), הוא נינוח, מדבר חופשי וברצף, גרסתו כמעט זהה לחלוטין לגרסת אמל בפנינו והיא תומכת במהימנות אמל.
- בשלב בו התחילה ההקלטה, תיאר אבו סעד את המפגש לאחר חצות עם הנאשם ועם אמל, בו אמר לו אמל "ירינו והוא מת" (עמוד 4) ובהמשך אמר "פצענו מישהו" (עמוד 5). בשלב זה הגיע מפקד הימ"ר שביקש מאבו סעד שיחזור על דבריו מהתחלה וכך עשה ולכן מתאינת תקלת העדר ההקלטה.
- אבו סעד סיפר כי כשהיה בערב בבית קפה סוהייב, בסביבות השעה 22:30 הגיע הנאשם וביקש שישאיל לו קטנוע (עמוד 16 שורה 46) כי הוא "רוצה להרביץ למישהו. בן אדם מחוץ לאום אל פאחם" (עמוד 16, שורה 50), הנאשם אמר גם שהוא רוצה לירות על רכב מחוץ לכפר (עמוד 17), עוד ביקש הנאשם כי אבו סעד יביא את הקטנוע לביתו ביחד עם אמל (עמוד 52) ואבו סעד אישר כי כך עשה, שם פרקו את לוחית הזיהוי של הקטנוע (עמוד 55) ולאחר מכן חזר לקפה סוהייב (עמוד 19). בשעה 24:00 או 24:30, הגיע אמל אמר שהקטנוע במחסן סמוך (עמוד 23) ולקראת שעה 01:00 אבו סעד ראה את הנאשם ואת אלהאדי. הנאשם אמר "כנראה שמישהו נפצע... אל תספר לאף אחד" (עמוד 72) הנאשם גם אמר "פגעתי ברכב", וביקש שלא יספר (עמוד 74) למחרת הגיע הנאשם למוסך בו עבד אבו סעד ואמר לו לשכוח את כל מה ששמע (עמוד 77). ההודעה שנרשמה במקביל (ת/23כז) תואמת את התמליל.
- בסופו של יום מאמרה זו של אבו סעד מתקבל הרושם כי הנאשם הוא הדומיננטי, הוא יזם את הפניה לקבל את הקטנוע, הוא נתן הנחיה להביא את הקטנוע עם אמל לביתו והוא גם מורה לאבו סעד שלא לספר את מה ששמע.
37. לטעמי יש לקבל את גרסת אבו סעד כמתואר בחקירתו מיום 28.12.2013 (ת/23כז, ת/24) כגרסת האמת, היא מתיישבת היטב עם עדותו של אמל ובחלקים מהותיים דומה לעדותו של אבו סעד בפנינו.
38. בהמשך היום, 28.12.2013 שעה 15:50 נערך עימות בין אבו סעד לנאשם (ת/12, ת/51), במהלכו חזר אבו סעד בפניו של הנאשם על עיקרי הדברים, הנאשם ביקש קטנוע כדי להכות מישהו מחוץ לכפר (עמוד 65), הנאשם לא אמר מלה בתגובה.
- ביום 30.12.2013 הווארך מעצרו של אבו סעד (ת/32ג), ראה לכך שלא הובטח לו שחרור בתמורה לאמירת הדברים, המעצר הווארך בהסכמת בא כוחו. גם בדיון הארכת המעצר לאחר מכן ביום 6.1.2014 אבו סעד לא טען באמצעות בא כוחו כי דבריו נאמרו שלא מרצון אלא להיפך בא כוחו הפנה לדברי אבו סעד מיום 28.12.2013 וביקש לתת להם "משקל בעת הדיון".
- בחקירה מיום 8.1.2014 (ת/23כח) חזר אבו סעד על האמירה כי למחרת היום הגיע אליו הנאשם וסימן לו לא לדבר. באותו יום נחקר אבו סעד חקירה אחרונה (ת/23כו), הוצג לו תוכן מצלמות האבטחה, הוא זיהה בשעה 19:09 את הקטנוע שנתן לחאלד ובשעה 01:13 אותו ואת אמל לוקחים את הקטנוע מהמחסן.
- [במהלך המשפט התעוררה שאלה האם אמו של אבו סעד פאהימה בת חסן מחמיד אמרה שהוא אמר לה שמסר את הקטנוע לנאשם (ת/75), לאחר שמיעת עדותה ביום 14.11.2021 ועדות החוקר באסל נטור מיום 15.6.2021, שוכנעתי כי פאהימה לא הזכירה את שמו של הנאשם ולעניין זה עדותה עדיפה על עדות רס"ב נטור ומכאן שאין בדבריה אמירה המפלילה את הנאשם, איני סבור כי יש לקבוע ממצאים על פי עדותה וגם אין לקבל הודעתה ת/75 לאמיתות התוכן כבקשת המאשימה לאור אופן עדותה כמתואר בעמוד 99 לסיכומי ההגנה].
39. סיכום, לא הוכחה הפעלת אלימות כלפי אבו סעד בחקירה, אך הוא זכה ליחס משפיל ולא ראוי לעיתים בדרך של אלימות מילולית משפילה ומוטב היה לו החוקרים ומי שאחראי עליהם היו נמנעים מחקירה מבזה שכזו.
- רס"מ דוידאן בלט בסגנון הבוטה בו עשה שימוש בחקירות ואופן ביטוי זה עלה גם בעדותו בפנינו מיום 29.6.2021 לרבות כלפי בית משפט, החלק המדאיג מבחינתי הוא שרס"מ דוידאן, לא מצא כל פגם בדבריו הבלתי ראויים. הוא משום מה מצא לציין בעדותו כי מדובר רק ב-15% ממשך החקירה (כאילו יש אחוז מותר ממהלך חקירה להשפיל חשוד) והוא "התחנן" כדבריו שנצפה בחקירה (עמוד 24 לפרוטוקול), צפיתי בחקירה ואני סבור כי התנהגות רס"מ דוידאן לא מכבדת אותו ואת משטרת ישראל, אין לדבר כך לנחקר תהא העבירה בה הוא חשוד אשר תהיה, התנהגות זו פוגעת קשות בהליך הוגן.
- ההגנה בעמוד 95 לסיכומיה מבהירה כי היא אינה טוענת לפגיעה ברצון החופשי של אבו סעד, אך יש לטענתה לראות בהתנהגות הפסולה של המשטרה כשיקול.

לשיטתי, הגם שלא הוכחה השפעה של אמירות משפילות אלו על אבו סעד, אתעלם מכל האמירות שנאמרו על ידי אבו סעד במסגרת חקירות אלו. לא אתעלם מאמירות מאוחרות יותר שנאמרו מפי אבו סעד לאחר שלא נעשה כבר שימוש בסגנון משפיל ומבזה ואפילו סנגורו בהליכי המעצר ביקש להסתמך עליהן כפי שפרטתי לעיל.

לעניין הקביעה כי יחס משפיל לא מביא בהכרח לזיכוי או בטלות אמרות, ראו פסק דינו של כב' השופט מינץ בע"פ 5597/19, 5862/19 פלוני נגד מדינת ישראל (25.11.2020), הנאשם באותו מקרה טען כי חקירתו במשטרה הייתה מבישה ומבזה וכך נקבע:

"אכן מצופה כי חוקרי משטרת ישראל יתנהגו בכבוד לכל אדם אשר נחקר על ידם. במסגרת זו אין לשלול כי במרוצת החקירה יטיחו החוקרים כי הנחקר דובר שקר. אין גם לשלול "תרגילי חקירה" ו"תחבולות" המיועדים להציל מפי הנחקר מידע או גרסה המקדמת את גילוי האמת... גם אם החוקר מאמין שהוא פועל כהלכה, עליו לפעול בכפיפות לערכי מדינת ישראל, לכבוד האדם של הנחקר ולזכויות הדיוניות... במקרה זה, כאמור, חוקרי המשטרה חרגו מהשורה בביטויים שנקטו כלפי המערער ובאופן חקירתו. אך בנסיבות העניין אין בכך בלבד כדי להוביל לזיכוי המערער מן הצדק".

עוד אפנה לפסק דינו של כב' השופט אלרון ע"פ 7388/20 בן אוליאל נגד מדינת ישראל (1.9.2022) (להלן-עניין בן אוליאל) באותו מקרה נקבע כי אפשר לאמץ אמרות מאוחרות שניתנו לאחר שימוש באמצעים פסולים שפסלו הודעות קודמות:

"פסילת הודאה אחת אינה בהכרח גוררת פסילת הודאה אחרת. יש להחיל מבחן של קשר סיבתי בין [ה]אמצעי הפסול שננקט בהודאה שנפסלה לבין ההודאה האחרת לגביה לא ננקט אמצעי פסול... על מנת שראיה נגזרת תיפסל מלשמש במשפט, על המערער הנטל להוכיח כי בדומה לראיה הראשית שנפסלה, קבלתה של הראיה הנגזרת תוביל לפגיעה מהותית שאיננה מידתית בזכותו להליך הוגן".

וראו פסק דינו של כב' השופט שטיין בע"פ 6359/21 מדינת ישראל נגד אל עמראני (8.9.2022):

"אי-חוקיותם של אמצעי החקירה, כשלעצמה, לא תפסול את ההודאה מלשמש ראיה קבילה; אלא שיש לבחון, בכל מקרה לגופו, האם היה באמצעי החקירה הפסול שננקט על ידי החוקרים כדי לפגוע באופן ממשי בחופש הבחירה של הנחקר במסירת ההודאה. בהתאם לכך, כאשר ראיות התביעה שוללות מעבר לספק סביר את קיומו של קשר סיבתי בין נקיטת האמצעי הפסול על ידי חוקרי הנאשם לבין מסירת הודאתו, ההודאה לא תיפסל ותשמש ראיה קבילה".

ובמקרה שלפנינו אתייחס כאמור רק לאמרות המאוחרות של אבו סעד, בשלב שלא ננקטו כלפיו אמצעים פסולים ובשלב שבו לא הייתה פגיעה מהותית בזכותו של אבו סעד והנאשם להליך הוגן, עוד אדגיש כי שוכנעתי כי לא היה כל קשר סיבתי בשלב מאוחר זה בין תוכן הדברים שאמר אבו סעד לבין ההשפלות שחוזה לפני כן.

40. מעיון בהתנהגות אבו סעד בחקירה ומדברי בא כוחו בהליכי המעצר שוכנעתי כי לא הייתה השפעה כלשהי לדרך החקירה על תוכן עדותו, הוא החליט לספר את האמת רק בעקבות העימות שנעשה לו ביום 27.12.2013 עם אמל כדי למנוע מלהעליל עליו עלילת שווא. לדעתי יש לאמץ את אמרות החוץ הבאות שמסר אבו סעד: בראש ובראשונה את עדותו בהליך המקביל (ת/26) שנאמרה בפני הרכב של שלושה שופטים, עת הוא מיוצג על ידי עורך דין ואת הודעתו מיום 28.12.2013 (מט 1588/13 (ת/23כ2)) שנמסרה לאחר העימות עם אמל.

בהתאם לאותן אמרות אציע לחבריי לקבוע כי בשעות הערב של יום הבחירות פגש אבו סעד את הנאשם בקפה סוהייב, הוא נענה לבקשתו למסור לו למשך אותו ערב קטנוע אשר הנאשם ביקש לעשות בו שימוש כדי לפגוע באדם שאינו מאום אל פאחם. לבקשת הנאשם הביא אבו סעד את אמל ואת הקטנוע לבית הנאשם, שם הורידו אבו סעד ואמל את לוחיות הזיהוי ואבו סעד השאיר הקטנוע לנאשם ולאמל לשימושם בהמשך אותו לילה.

היתכנות לקיום הנאמר בעדות אמל ובעדות אבו סעד עולה מבידיקת ביתו של הנאשם, לפיה לבית צמוד מקלט אליו ניתן להכניס קטנוע (ת/172, ת/172א ת/239).

לאחר חצות בסמוך לבית קפה סוהייב פגש אבו סעד באמל, הם הלכו למחסן קרוב שם היה הקטנוע, הם הוציאו אותו מחוץ למחסן, בשלב זה אמר לו אמל "ירינו בבן אדם" והוא מת. הנאשם הגיע עם אלהאדי, הנאשם היה לחוץ אמר יריתי על רכב, כנראה מישהו נפצע והנאשם ביקש מאבו סעד שלא לספר על מה ששמע.

איברהים אלהאדי

41. אלהאדי נעצר ביום 24.11.2013, זיקו אחיו של הנאשם היה מאורס לאחותו והוא חבר של הנאשם. הוא הובא להעיד בשל טענת אמל כי לאחר הרצח הנאשם ואמל פגשו בו במחסן שליד קפה סוהייב, שם ראה אותם, את הקטנוע ואת האקדח. הוא היה עצור תקופה ארוכה - 48 יום במהלכה שהה מדובב בתאו.

42. אלהאדי העיד בפנינו במהלך 4 ישיבות, הוכרז כעד עוין ואמרותיו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות לרבות עדותו בתיק האחר, גם בעניינו נטען כי הופעלו נגדו אמצעי חקירה פסולים לרבות אלימות פיזית ומילולית. לא מקובלת עליי עמדת הסנגור (עמוד 151 לסיכומים) לפיה ההכרזה על אלהאדי כעד עוין שגויה וכי אין לקבל אמרותיו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, כפי שאפרט בהמשך חלק מהודעותי יש לאמץ כאמת.

- אקדים ואבהיר כי אלהאדי לא עשה עליו רושם מהימן, גרסאותיו רבות ומשתנות בהתאם לעיתוי ולזהות השואל. הוא לא עשה בעניין זה הבחנה בין שאלות ב"כ המאשימה לבין שאלות הסנגור, תשובותיו השתנו כל הזמן. הרושם שקבלתי הוא כי יש להתייחס לעדותו ואמרותיו בזירות רבה (גם המאשימה בסעיף 195 לסיכומיה מציינת כי מהימנותו של אלהאדי אינה רבה).
43. זמן רב הוקדש במשפט לשאלה האם בשעות הערב והלילה של יום הבחירות אלהאדי שהה באיכסאל כפר מגוריו, בבית הוריו (מוחסן והיאם) עם אשתו אנואר. לטעמי שאלה זו אינה טעונה הכרעה ולא אתייחס לעדויות אלו, השאלה העיקרית היא האם לאחר חצות, חזר לביתו באום אל פאחם ופגש באמל ובנאשם. ולכן אתעלם מעדויות הוריו ואשתו, למעשה כעמדת הסנגור, ראו למשל עמוד 128 לסיכומים.
44. כבר בתחילת החקירה הראשית מיום 9.11.2015 התכחש אלהאדי לאמרותיו במשטרה, הוא הכחיש שראה לאחר חצות את אמל והנאשם או אקדח בידי מי מהם והסברו לאמרות היה כי במשטרה כותבים מה שהם רוצים ובנוסף החוקרים היכו אותו, לטענתו החוקר ליאור היכה אותו במעלית והחוקר פואד "זרק אותו" (עמוד 278 לשיבת 9.11.2015). בעדותו טען כי באותו לילה או למחרת שרף את חולצתו של הנאשם, כאשר היה בבית של הנאשם (עמודים 284-283 לשיבת 9.11.2015 ועמוד 313 לשיבת 18.11.2015).
45. בשיבת 16.11.2015 תאר את היחס המשפיל מטעם החוקרים. שנשאל שאלה ישירה מטעמו מי מהשוטרים פגע בך, תשובתו הייתה "אף אחד לא פגע בי" (עמוד 292 לשיבת 16.11.2015) ייתכן כי מבחינתו הכוונה במילה פגע אינה לאלימות פיזית. הוא הבהיר לשאלתנו כי הוא לא הוכה חוץ ממקרה אחד במעלית (עמוד 295 לשיבת 16.11.2015).
46. לאורך עדויות רבות נטען מטעם ההגנה על יחס משפיל כלפי אלהאדי ושימוש במילים בוטות שעשו החוקרים כגון "ירק חצאית היה חסר לך, לשים לך וזהו. חצאית ישימו לך כמו בחורה ויזינו אותך בתחת" (ת/12(14)). גם בעניין זה עדותו של אלהאדי לא הייתה עקבית וראו התאמתו לשאלה בחקירה הנגדית בשיבת 28.3.2016:
- "ש. השפילו אותך אמרתי לך ואמרת שלא השפילו למרות שהקראתי לך, אמרתו (צ.ל אמרו) לך משהו כמו "פחדן", "חצאית", "זבל" ואת (צ.ל ואתה) אומר שלא השפילו אותך. השפילו או לא השפילו אותך? העליבו אותך?
- ת. בהתחלה כן" (עמוד 339 לשיבת 28.3.2016).
47. אשר לאופן חקירת אלהאדי העידו החוקרים במספר רב של ישיבות, אקדים מאוחר למוקדם, לא הוכח שימוש באלימות פיזית כלפי אלהאדי שלדבריו ארעה פעם אחת במעלית על ידי ליאור הררי ולכן אתייחס בהמשך. עוד אבהיר כי לא הוכח שהובטחו לאלהאדי הבטחות כלשהן, אין ביטוי לכך בחקירות הרבות רובן מוקלטות ובעניינים אלו מקובלות עליו עדויות השוטרים סמיח מנסור, עיזד חוג'יראת, גיא וגנר, ארנון דודיאן ואלכס סויטקין.
- אמרות אלהאדי שנאמרו בחקירה ובמשפטו
48. לעדותו בהליך המקביל (ת/14 מיום 20.10.2015) אין משמעות כי גם שם הוכרז כעד עוין והיא דומה לעדותו בפנינו ואין צורך בכפילות בנושא זה ולכן אתעלם ממנה (מקובלת עליו עמדת הסנגור בעמוד 110 לסיכומי כי ניתן לראות בעדותו בהליך המקביל כראיה קבילה, אך כפי שהבהרתי לעיל, ממילא בשל עוינותו, ההפניה היא לאמרותיו במשטרה בשני ההליכים).
49. לתאו של אלהאדי הוכנס המדובב יוסף שיבלי מתאריך 2.12.2013 ועד 12.12.2023. לפי הודעת המדובב מיום 2.12.2013 (ת/14) אלהאדי אמר לו כי "האנשים עליהם נשאל בחקירה קשורים לרצח". ביום 4.12.2012 (ת/13(4)) אמר אלהאדי למדובב כי אביו של הנאשם היה מסוכסך עם המנוח. למחרת היום 5.12.2013 (ת/13(5)), ת/13(5) (15) ות/14(2)) סיפר אלהאדי פרטים רבים על הרצח לרבות אודות הקטנוע, האקדח וזהות הרוצח לדעתו, אתעלם מאמרות אלו מאחר והם לא מידיעתו האישית או כדבריו "חברים דיברו".
- באותו יום גם הופגש אלהאדי עם המדובב (ת/13(1), ת/60), גם בשלב זה ידע אלהאדי פרטים מפלילים אבל גם לדבריו מקור הידיעות ממה שאנשים "מדברים", "כל הכפר מדבר" (ת/14(4) ות/14(5) ות/105), אמירות מפלילות לכאורה אלו אינן מידיעתו האישית. בנסיבות אלו בכוונתי להתעלם מכל האמרות הנ"ל שאמר אלהאדי למדובב.
50. לא כך לגבי שיחתו עם המדובב מיום 10.12.2013 (ת/14(7)) לפיה הנאשם סיפר לו למחרת יום הבחירות שהיה רצח, שירו 9 כדורים והזמר נפצע ולא מת.
51. גם מעיון בחקירתו של אלהאדי מיום 26.11.2013 (ת/12(3)), עולה כי בעת שהגיע לבית הקפה של סוהייב ביום הבחירות בשעות הלילה פגש שם בנאשם (עמוד 67 לתמליל), עוד הוא מתאר כי הופעל עליו לחץ בחקירתו, שהביא לשתיקתו או לתגובה "אמרתי אמת", התנהגות זו מראה כי בשלב זה, יומיים לאחר מעצרו, עדיין הוא עמד בלחצים, אם היו. על המפגש עם הנאשם לאחר חצות של יום הבחירות הוא חזר באותו יום בתשאול עם החוקר וסיים רבאח (ת/12(3)(ב), ת/79).
52. בחקירותיו מיום 27.11.2013 (ת/12(4)) (ת/12(6)), חזר אלהאדי על האמרה כי פגש את הנאשם בבית הקפה, שם היה גם אמל, במהלך חקירות אלו, 'התנדנד' אלהאדי בין שמירה על זכות השתיקה לבין מסירת גרסה, ובה תיאור המפגש עם הנאשם. צפייה בתקליטור החקירה ועיון בתמליל מראה כי אלהאדי בשלב זה לא הושפע מלחץ של החוקרים. זו גם הייתה עמדתו בחקירה מיום 30.11.2013 (ת/12(12)(ד)), הוא פגש אחרי חצות את הנאשם ואמל בקפה סוהייב (עמוד 10).

53. מיום 1.12.2013 התחילה חקירה משפילה, אלהאדי מכונה סנג'ר של הנאשם (ת/12,14ד, עמוד 9 ובהמשך בעמודים 10, 13, 15, 16, 17, 22, 41 השפלות אליהם הפנה הסנגור כאמור לעיל).

לטעמי משלב זה חרגה המשטרה מהליך הוגן ופגעה בזכויותי ובכבודו של אלהאדי, איני סבור כי יש להתיר תוכן חקירה שכזה, גם לא בתיק רצח ולכן אתעלם מתוכן אמרתו זו. [אלהאדי בחקירתו הנגדית הבהיר כי ההשפלות היו רק בהתחלה (עמוד 339 לשיבת 28.3.2016)].

בעמוד 148 לסיכומי ההגנה נטען כי היא לא טוענת שהאלימות שהופעלה כלפי אלהאדי היא הסיבה למסירת גרסתו כמו שהיא, אך יש לטענתה השפעה משמעותית לשיטת החקירה כמסגרת כמו גם לגילוי האלימות הפרטניים, כדי להשפיע על מניעיו למסור את גרסתו. בעמוד 152 לסיכומי ההגנה נטען כי שימוש בכל כלי החקירה יחדיו במשך 40-50 יום משפיע על תוכן גרסאות שמסרו העדים (למען הסדר יובהר כי אלהאדי נעצר ביום 24.11.2013 וביום 12.12.2013, בחלוף 18 ימים, כבר מסר את הגרסה המפלילה את הנאשם (ת/12(28ב)), לא שוכנעתי כי המידע שמסר אלהאדי כפי שיפורט להלן, לאחר הסרת האמצעים הפסולים כאמור לעיל, ניתן שלא מרצונו הטוב והחופשי.

תרגיל החקירה נ/7 - אלהאדי הוכנס לחדר בו על גבי תמונה גדולה, היו תמונות של הנאשם, אביו ואלהאדי, עוד היה ציור וחץ שלדעת אלהאדי חיבר את האקדח לכיוון הנאשם. אין מחלוקת כי אלהאדי הבחין היטב בתמונה, ביום 12.12.2013 הוא סיפר על כך למדובב (ת/13(11) (ת/14(10)), לדעתי מדובר בהליך חקירה כשר ואין מניעה לנסות ולראות כיצד יגיב נחקר למצג שכזה ואזכיר כי בשלב זה היו חשדות לגבי חלקו של הנאשם באירוע.

בשלב זה כנראה בעקבות המצג (נ/7) אלהאדי התעניין באפשרות שיהיה עד מדינה ומסר לחוקר חוג'יראת (ת/15, ת/47) כי ביום הבחירות בלילה הנאשם התקשר אליו וביקש שיגיע, הוא פגש אותו במחסן שליד קפה סוהייב, בו היה גם אבו סעד, קטנוע ואקדח תופי בשלב מסוים הנאשם ניקה את האקדח. הסנגור בעמוד 141 לסיכומיו מעלה חשד כי המדובב והחוקרים ניסו לגייסו כעד מדינה והיוזמה באה מצדם. גם אם טענה זו נכונה, בחינת התמונה הכוללת מראה כי אלהאדי הבין משיקוליו שלו ומרצונו החופשי כי עדיף לו לשתף פעולה ולקבל מעמד של עד מדינה, באמירת דברי אמת בקשר לעובדות שנחשפו בפניו באופן ישיר.

ביום 12.12.2013 שעה 22:20 חלה תפנית בחקירה, אלהאדי ביקש לפגוש בחוקר ליאור הררי ותאר גרסה מפורטת (ת/12(28ב)). לפיה ביום הבחירות הגיע לבית קפה סוהייב שם פגש בנאשם, באבו סעד ובאמל (עמוד 6), הייתה שם "ווספה" בצבע שחור (עמוד 6), בידיו של אמל ראה אקדח תופי, הוא לקח את הנאשם לביתו להתקלח והחזירו לבית הקפה ואז הנאשם לקח את האקדח והלך עם בן דודו (עמוד 9).

גרסה דומה מסר אלהאדי ביום 13.12.2013 (ת/12(35)), הנאשם התקשר אליו בשעות הערב עת היה באיכסאל (יש בתדפיס פירוט השיחות שיחה מהנאשם לאלהאדי בשעה 21:01) וביקש שיבוא אליו. הוא הגיע לאום אל פאחם והתקשר לנאשם ולא הייתה תשובה (לפי תדפיס פירוט השיחות קיימת שיחה מאלהאדי אל הנאשם שלא נענתה בשעה 23:49). לאחר מכן נסע אלהאדי לקפה סוהייב, שם פגש את אמל, הנאשם, ואבו סעד. בהמשך הגיעו "לעסק שלא מושכר" הנמצא בסמוך, שם ראה קטנוע שחור (עמוד 60) ואת אמל מחזיק באקדח (ת/72), זה אותו אקדח שראה אלהאדי לפני כן במקלט ביתו של הנאשם, לדבריו לנאשם היה אקדח תופי (עמוד 30, עמוד 80). גרסה דומה מופיעה בחקירה המצולמת מיום 13.12.2013 שעה 13:44, ת/12(36ד), בסמוך לקפה ראה את אמל והנאשם, ווספה ואקדח שאמל החזיק בידו ולפני כן הנאשם ניקה אותו וזו גם גרסתו מול המדובב (תמליל 1553/13 ת/12(37ב)). המדובב שיבלי העיד ביום 14.11.2021 ועיקרי הדברים המופיעים בתמליל זה, נאמרו גם לו ישירות מפי אלהאדי.

בשלב זה היה אלהאדי משוחרר מלחצים כך למשל בחקירה מיום 21.12.2013 (ת/12(47)), הוא משיב מספר פעמים לחוקר "לא בא לי לענות" (שורה 60 ואילך).

54. סיכום - לאחר בחינת עדות אלהאדי ואמרתיו בזהירות הראויה ולאחר התעלמות מאמרות שהן מפי השמועה, ניתן לקבוע כי אמרתו של אלהאדי מיום 12.12.2013 (ת/12(28ב)) היא אימרת אמת, לפי מחקר התקשורת ביום הבחירות לקראת השעה 23:49 התקשר אלהאדי אל הנאשם והנאשם לא ענה ת/67, ת/67א, ת/115, ת/115א, הוא הגיע לאחר מכן לקפה סוהייב וראה במחסן סמוך את אמל ואת הנאשם, עם קטנוע שחור ואקדח תופי שהיה בידו אמל. גרסה זו תומכת בעדות אמל ומחייבת לשמוע מהנאשם הסבר למפגש בעיתוי זה עם אמל שלצדם קטנוע ואקדח וכל זאת זמן קצר לאחר הרצח.

[הנאשם בחקירתו הנגדית לא כפר בטענה כי אלהאדי התקשר אליו, הוא הבהיר כי הפלאפון היה אותו ביום הבחירות וכהרגלו ענה כי אינו זוכר מדוע לא ענה (עמוד 38 לשיבת 6.3.2022)].

אברהים בן מוחמד מאחמיד ז"ל המכונה היפני

55. אברהים מאחמיד ז"ל העיד בפנינו בשתי ישיבות ולאחר מכן נפטר. הוא היה אחראי על בית קפה סוהייב ביום הבחירות, ועל פי עדותו הוא ראה בבית הקפה בסביבות השעה 20:00-21:00 את הנאשם ואת אמל. בשעה מאוחרת יותר לאחר חצות הגיעו אמל והנאשם והם הלכו עם אלהאדי למחסנים סמוכים (עמוד 411 לשיבת 18.1.2017), כאשר הנאשם שמע שהמנוח נרצח "הוא לא התנהג רגיל, התנהגותו השתנתה" (עמוד 387 לפרוטוקול ישיבת 6.4.2016).

עדויות של אברהים המכונה היפני ז"ל מהימנה בעיניי, הוא מחזק את עדויות אמל ואלהאדי בדבר מפגש משולש, אמל, הנאשם ואלהאדי, במחסן זמן קצר לאחר אירוע הירי, גם בעניין זה הנאשם נדרש לתת הסבר לגבי מעשיו עם אותם שניים ובאותו מחסן. מעדותו של אברהים המכונה היפני ז"ל הובהר כי הוא לא תאר נוכחותו של אדם בשם תאמר באותו מעמד (עמוד 354 לפרוטוקול), כך שאי חקירת תאמר באותו שלב לא יכולה להיחשב מחדל חקירה כטענת ההגנה, כך גם לגבי אזכור הגעתו של טהא, אחיו של סוהייב שלפי גרסת אברהים המכונה היפני ז"ל לא הגיע בעת שהגיעו השלושה (אמל, הנאשם ואלהאדי). לטעמי שילוב עדותו האמינה של אמל, עם אמרות אבו סעד, אלהאדי ועדות אברהים היפני ז"ל מצביע על מעורבותו הישירה והדומיננטית של הנאשם באירוע ההמתה של המנוח, בתחילה בתכנון, לאחר מכן בביצוע ובהמשך בהפעלת לחצים להסוות את חלקו. [לא שוכנעתי כי ניתן לקבוע ממצאים על סמך עדויות בני משפחת אלהאדי ועדות תאמר מחמיד (ראו סיכומי ההגנה עמוד 86 ואילך), שהיו מוטות ולא חד משמעיות ואין לראות בעדויות אלו כתומכות בטענת מי מהצדדים].

סוהייב ג'בארין

56. בעל בית הקפה, סוהייב, העיד במהלך שתי ישיבות (8.6.2015, 24.6.2015) הודעותיו במשטרה (ת-11/8) הוגשו בהסכמה במקום חקירה ראשית, ללא הסכמה לתוכן. פרוטוקול עדותו בתיק המקביל (נ/6) הוגש רק לצורך בחינת מהימנות, בעדותו שם הוכרז כעד עוין, גם משום שתוכן עדותו כלל גרסה כבושה שלא הוזכרה כלל במשטרה.

אקדים ואבהיר כי סוהייב בחר שלא לדבוק באמת, הוא חבר של אמל (לדבריו הם בקשר על בסיס שבועי גם בעת עדותו, עמוד 222 לפרוטוקול ישיבת 8.6.2015) וסוהייב עשה כמעט הכול לסייע לאמל במסגרת התיק בו היה נאשם ובחקירות במשטרה. איני מאמין לדבריו שחלק מרכזי מהם הוא עדות מפי השמועה ולא אבסס על אמרותיו ממצא כלשהו ובעניין זה דעתי דומה לדעת הסנגור כמתואר בעמוד 77 לסיכומי לעניין אי אמינותו אך לא לעניין מעורבותו בעבירות המתבררות בפנינו.

הקטנוע

57. לטעמי הירי בוצע על ידי שני רוכבים שרכבו על קטנוע, לא מהותי מה היה מספרו ומה היה צבעו, וגם היום מסתבר כי צדק הסנגור בדבריו בנאום הפתיחה (ישיבת 13.4.2015, עמוד 36) "אין שום דבר מזהה של הקטנוע שעשה את האירוע, אין מדבקה ואין ייחוד".

שוכנעתי מגרסת אמל שהיה קטנוע, שחור או אפור ואזכיר כי האירוע היה בשעות לילה והקטנוע לא היה שייך לאמל, כך תתכן אי התאמה בדבר תיאור צבעו.

אנס חאלד מחאמיד היה מעסיקו של אבו סעד ובעדותו הבהיר כי אבו סעד החזיק 4 ימים בקטנוע סאן יאנג ג'וי רייד, שמספרו ***** הוא לא זכר אם צבעו שחור או אפור (עמוד 8 לישיבת 8.12.2020), איני סבור כי יש להכריע בשאלת צבעו של הקטנוע וממילא חלק מהעדים נחשפו לצבעו לזמן קצר ובשעות לילה. נתוני הקטנוע ובעליו הרשום פורטו בת/6, נ/11, אין בהם כדי לתרום לשאלות שבמחלוקת.

מקובלת עליי עמדת הסנגור (עמוד 154 לסיכומי) כי לא מתקיימים התנאים לקבלת הודעותיו של אנס מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות ואסתפק בעדותו.

צודק הסנגור בעמוד 33 לסיכומי בהפניה להלכה כי ב'אירועי הרף עין' או 'התרחסות מרגשת' בהם העדים נמצאים בסיטואציה קצרה ואינטנסיבית ונחשפים לפרטים למשך זמן קצר, ייתכן ולא ידייקו בפרטים ואדגיש צבעו של הקטנוע או קסדת הרוכבים אינם מהותיים לשאלת זיהוי של אותו רוכב.

מניע

58. לעניין משמעותו המשפטית של מניע אזכיר כי במישור האחריות הפלילית, אין צורך להוכיח מניע מצד נאשם כדי לבסס את אשמתו בעבירת הרצח, שהרי מניע אינו יסוד מבין יסודות העבירה. קיומו של מניע מהווה ראיה נסיבתית שיכולה לחזק את הראיות האחרות. אפנה לפסק דינו של כב' השופט א' שטיין בע"פ 5864/19 פלוני נגד מדינת ישראל (22.8.2021): "קיומו של מניע להביא למותו של אדם או לבצע עבירה אחרת הוא בגדר ראיה מפלילה...ראיה כאמור, בעמדה לבדה, אינה יכולה לבסס הרשעה, אך יש לה מקום משמעותי במארג הראיות הבאות לבסס את הרשעתו של נאשם בעל המניע".

59. אין מחלוקת כי בחודש יולי 2012 (כשנה וארבעה חודשים לפני הירי) התקיימו מסיבת חגיגה וחגיגות של זיקו אחיו של הנאשם. לאחר מהאירועים הוזמן להופיע המנוח, הוא אישר הגעתו ולא הגיע להופעה. בתגובה לכתב האישום הנאשם אישר קיום ההופעה והתעלם משאלת אי הגעת המנוח, הוא כפר בכעס שנוצר עקב כך כלפי המנוח מצדו או מצד משפחתו.

60. הודעת זיקו (ת/231) הוגשה בהסכמה במקום עדותו ולפיה המנוח לא הגיע להופעה "כולנו כעסנו, אני, אמא שלי ואבא שלי". הסנגור בעמוד 25 לסיכומי מאשר כי משפחת הנאשם התאכזבה מהיעדרותו של המנוח מהחגיגה ומהחתונה של זיקו.

61. העד המרכזי לעניין המניע הוא מוחמד זייד המכונה אבו תאופיק שהיה חברו של המנוח והוא גם בן דודו של אבי הנאשם. 10 דקות לאחר הירי במנוח, בעודו מקבל טיפול בשטח, אבו תאופיק פגש בגדיר רכז המודיעין והסביר לו כי לאביו של הנאשם היה מניע לפגוע במנוח (ת/62א, ת/62ב). בעדותו בפנינו בימים 15.12.2020, 9.2.2021 ו-16.2.2021 התנהג אבו תאופיק בצורה מפוחדת ועוינת לתביעה, לפתע 'שכח' לדבר עברית. הוא הוכרז כעד עוין ושוכנעתי לאחר חקירתו הראשית והנגדית כי עדותו בפנינו אינה אמינה וכי הדברים שמסר ביוזמתו במשטרה, בצורה ספונטנית מיד לאחר הירי, הם דברי אמת. גובי ההודעות ממנו אישרו כי דבריו במשטרה תועדו במדויק. (קובי כהן ישיבת 9.11.2021 עמוד 2, ספורי ישיבת 23.10.2013, אלשיך ישיבת 29.6.2021 עמוד 50, תלחמי ישיבת 15.6.2021 עמוד 38, ספורי אישר תיעוד דו"ח ת/62 והודעה ת/62ה, קובי כהן אישר ת/62). בהודעה מיום 24.10.2013 (ת/62ד) תאר אבו תאופיק כי מאחר והמנוח לא הגיע לחתונה, אביו של הנאשם איים שאם המנוח ייכנס לאום אל פאחם הוא יפגע בו ו"טיפול נמרץ לא יעזור לו". כחודשיים שלושה לאחר מכן הוא פגש באביו של הנאשם בסניף של סלקום ושוב איים אביו של הנאשם כי בכוונתו לפגוע במנוח (ראו דברים דומים בת/62ה). בעדותו המפוזרת ניסה אבו תאופיק לשנות את מקור אמירת הדברים- במקום שמיעה ישירה מפי אביו של הנאשם, טען כי שמע הדברים מפי אנשים ואיני מאמין לו. חקירותיו במשטרה הוקלטו, הוא נשמע בקולו אומר את הדברים והוא גם אישר שאמר את הדברים במשטרה (עמוד 10 לפרוטוקול ישיבת 9.2.2021) ואמר כי מה שמסר במשטרה זה נכון (עמודים 14-15 לשיבת 9.2.2021). אציין כי גם בחקירתו הנגדית הוא אישר את הדברים, אביו של הנאשם אמר "טיפול נמרץ לא יקבל את שפיק אם הוא ייכנס לאום אל פאחם" (עמוד 61 לפרוטוקול), בהמשך גם אישר שאמר לאחותו של המנוח שהייתה המפיקה של האירועים כי המנוח מאוים ושלא יבוא לאום אל פאחם (עמוד 15 לשיבת 16.2.2021), הוא חזר על הדברים בשיחתו עמה ליד האמבולנס שטיפל בו לאחר הירי (עמוד 16 לשיבת 16.2.2021). הסנגור (עמוד 11 לסיכומים) טען כי עד תביעה מס' 151, עימאד אגבאריה עליו ויתרה המאשימה, אשר היה על פי עדות אבו תאופיק עד לחלק מהשיחות, היה צריך להיות מובא כעד מטעמה. עוד טוען הסנגור כי הסכים להגשת הודעות עימאד במשטרה, אלא שלהסכמה זו אין ביטוי בפרוטוקול וגם אין בקשה מפורשת מצדו להגשת אותן הודעות. המערך הראייתי בעניין זה מבוסס על אבו תאופיק.
62. לסיכום, הוכח כי אביו של הנאשם כעס על המנוח. אין כל חשד כי אביו של המנוח היה מעורב בעבירה כלשהי או שהוא עודד את הנאשם לפגוע במנוח. אך עוצמת הכעס כפי שתוארה על ידי אבו תאופיק וזיקו אחיו של הנאשם, יכול והובאה לידיעת הנאשם מעצם היותו חלק מהמשפחה. לא די בכך כדי לבסס אחריות בפלילים ולא אקבע כי לנאשם היה מניע לפגוע במנוח. אך אזכיר כי העדר מניע לא פוטר מאחריות ואפנה בעניין זה לפסק דינו של השופט עמית בע"פ 4743/22 מדינת ישראל נגד פלוני (17.8.2022): "המניע יכול לעיתים להוות ראייה נסיבתית. אך כפי שאי הימצאות ראייה פורנזית אינה בבחינת ראייה... כך גם היעדר מניע, אינו נזקף בהכרח לזכותו של נאשם". הצגת "מניעים חלופיים" כמתואר בעמוד 24 לסיכומי ההגנה, היא ברמה כללית לא מבוססת וממילא לא נבחנת בהליך זה אחריותו של חשוד תיאורטי אחר אלא הנאשם. פרשת ההגנה- מהימנות הנאשם
63. הנאשם היה למעשה עד הגנה יחידי, אמנם הוא זימן לחקירה נגדית שני עדי תביעה שהמאשימה ויתרה עליהם, אך תרומת עדויות אלה למחלוקת אפסית. עדת תביעה מס' 34, היאם אמו של אלהאדי העידה בקשר לנוכחות או אי נוכחות אלהאדי באיכסאל ביום הבחירות אך לא בחצות אותו יום, שאלה שאינה רלבנטית ככל שמדובר בעיתוי המפגש לאחר חצות עם הנאשם וממילא בשל מצבה הבריאותי ואולי גם חוסר רצונה לשתף פעולה, לא ניתן לבסס על דבריה דבר. העד השני סעיד זבטה מחאג'נה, ע.ת. מס' 51, העיד ביום 3.4.2022, עד לא אמין שגרסתו לא מועילה לנאשם. בחקירתו הנגדית כמו גם באמרותיו במשטרה (נ/21) הוא סתר עצמו ודבריו כוללים סתירות מהותיות, הוא לא ידע מי היה קשור באירוע ההמתה ובאמצעות איזה קטנוע בוצע, הוא גם לא אישר שמסר קטנוע לאלהאדי או לאחר, עדותו בפנינו אינה אמינה והיא גם לא מועילה כלל לשאלות שבמחלוקת ולכן גם מעדותו אתעלם. למניעת ספק לאחר בחינת עדותו, לא מקובלת עליי התזה המוצעת בסיכומי ההגנה (עמוד 159) לפיה קטנוע של סעיד זבטה יכול היה להיות מעורב באירועי תיק זה, אין לתזה זו בסיס כלשהו בחומר הראיות לרבות בעדותו של העד, סעיד זבטה.
64. נותרה עדות של הנאשם, שעל פי התרשמותי מיום מעצרו ועד לתום עדותו בפנינו, הוא התחמק מלומר אמת בדרך מתחכמת, הדבר בלט בתגובתו לכתב האישום, כפירה כללית ולמעשה המתנה לשמוע את עדי התביעה כדי להחליט לפני עדותו מה תהא גרסתו, לא כך נוהג מי שמבקש לחשוף את האמת.

65. לענין כבישת עדות נאשם ראו פסק דינה של כב' השופטת כנפי שטייניץ בע"פ 1682/22 סבג נגד מדינת ישראל (11.9.2022) וראו פסק דינו של כב' השופט אלרון בע"פ 6322/20 רחאל נגד מדינת ישראל (18.9.2022) (להלן-עניין רחאל):
"אשר לגרסתו האחרונה של המערער בכללותה, נקבע בצדק כי מדובר בגרסה כבושה וחסרת הגיון אשר ניכר כי התגבשה רק לאחר שמיעת הראיות. ערכה ומשקלה הראיית של גרסה שכזו מועט ממילא, ומשקלה פוחת עוד יותר כאשר היא נטענת על ידי הנאשם רק לאחר שהוצגו ראיות מפלילות נגדו".
חקירתו הראשית של הנאשם הייתה קצרה ונקודתית והרושם שלי היה שהוא נמנע מלספק מידע ופרטים כדי להקטין אפשרויות חקירה נגדית.
66. הנאשם עשה עליי רושם מאוד לא אמין וכפי שאפרט להלן, הוא למעשה לא התייצב בפועל לחקירה נגדית ולא סיפק הסבר כלשהו לראיות המפלילות הרבות שנשמעו מפיו עדי התביעה.
כך נפתחה חקירתו הראשית:
"כב' השופט שפירא: אתה לא זוכר כלום?
הנאשם, מר חאלד: כן" (עמוד 8 לפרוטוקול ישיבת 6.3.2022).
למרות זהירותו במשטרה ובבית המשפט, הנאשם סתר עצמו סתירות מהותיות.
להמחשה לסתירות בנושא מהותי ראו תשובת הנאשם לשאלה מתי נודע לו על הפגיעה במנוח. בחקירתו הראשונה מיום 14.11.2013 (ת/33א), אמר כי ראה ידיעה על האירוע באינטרנט והבהיר כי עשה זאת באמצעות טלפון של חבריו בליל המקרה, לשאלה מי החברים השיב "אנשים בכביש, רגיל, לא אנשים מסוימים, אנשים דיברו ברחוב" (שורה 66). בחקירתו הנגדית גרסתו הייתה שונה לחלוטין:
"טאמר קוראים לו, היה, יש לו מחשב נייד, והייתי יושב בבית קפה- ואמר לי, אמר לכולם ששאפיק נהרג בצומת מעמי, זה מה שזכור לי" (עמוד 29 לפרוטוקול ישיבת 6.3.2022)
לשאלתי שנשאלו מיד לאחר תשובתו, השיב כי הוא זוכר שהוא היה בקפה סוהייב, אחרי הרצח ושם שמע מתאמר כי המנוח נרצח, תוך שהוא מציין שאינו יודע בדיוק אם זה היה בשעה 01:00 או 02:00 בלילה.
אמירה זו אינה רק בבחינת סתירה לדבריו במשטרה, היא מעוררת תהייה כיצד ביום 14.11.2013 (עת נחקר במשטרה כ-3 שבועות אחרי האירוע) זכר דבר פוזיטיבי מסוים אחר -מפגש עם חברים ברחוב וביום 6.3.2022 (עת העיד בפנינו, יותר מ-8 שנים לאחר מכן) הוא זכר בוודאות דבר שונה.
בפתח חקירתו הראשית זכר הנאשם בוודאות כי ביום הבחירות לא לקח קטנוע מאבו סעד (עמוד 10 ועמוד 37 לישיבת 6.3.2022), מוזר שעובדה זו אותה הוא זוכר לטענתו היטב שמונה שנים לאחר האירוע, לא נמסרה מפיו באף חקירה וגם לא בתגובה לכתב האישום.
לשאלה היכן היה ביום הבחירות בשעת חצות תשובתו "אולי בבית אולי בבית קפה" (עמוד 11 לישיבת 6.3.2022), לשאלה האם נפגש עם אבו סעד ביום הבחירות השיב "אולי כן אולי לא" (עמוד 36 לישיבת 6.3.2022), תשובות מתחמקות.
הנאשם הפתיע בעדותו לפיה הוא יודע שאמל עם אבו סעד (או עם עבד אחיו) הרגו את המנוח ולשאלתי מה המקור לידיעתו השיב "מהתיק עצמו" (עמוד 15 לישיבת 6.3.2022). הסנגור בעמודים 50-51 לסיכומיו טוען כי שגתה המאשימה שלא בחנה כיוון חקירה בדבר מעורבותו של עבד, לא מצאתי בסיס לטענה זו ואזכיר כי גם לעמדת הסנגור (עמוד 51 לסיכומים) עבד נעצר למשך 15 ימים ולטענת הסנגור דבר מחקירותיו לא נמצא רלוונטי.
כשהתבקש הנאשם לחדד ספציפית מה הבסיס לאמירתו בדבר מבצעי הרצח לכאורה, לפתע זכרנו חזר אליו והוא אישר כי היה בבית הקפה של סוהייב בדיוק ביום האירוע (עמוד 15), עוד זכר לראשונה בעדותו כי אמל ואבו סעד לא באו לביתו עם קטנוע באותו יום (עמוד 59 לישיבת 6.3.2022) וזכר כי ביום הבחירות לא נכנס לעסק שצמוד לבית הקפה, (עמוד 63 לישיבת 6.3.2022), מידע ש'נמחק' מזיכרונו בחקירותיו במשטרה ואפילו בחקירה הראשית, 'קם לתחייה' בחקירה הנגדית.
הנאשם גם זכר במדויק בעדותו תוכן שיחה שניהל ביום 28.12.2013 עם החוקר ליאור (8 שנים לפני כן) לדבריו ביקש מהחוקר שילך לבדוק את המצלמות בביתו (עמוד 35 לישיבת 6.3.2022), אמירה שלא נשמעת בהקלטה, לא נרשמה בהודעותיו, לא נאמרה בתגובה לכתב האישום וליאור הררי לא נחקר עליה בעדותו.
כאשר עומת בחקירה הנגדית (ישיבת 13.3.2022) עם אמרות אמל לפיהן כשעה לפני האירוע הנאשם אמר לו שהוא רוצה לירות על רכב, הוא משיב מידית שזה לא נכון (עמוד 12 לפרוטוקול אותה ישיבה), אבל תוך שניות השיב לאותה שאלה "לא זוכר" (עמוד 13 לפרוטוקול), אם הוא לא זוכר כיצד טען באותו משפט כמעט שזה לא נכון ושעומת עם חוסר ההיגיון בשתי תשובות אלו על ידי כב' השופטת נאות פרי, תגובתו "לא אמרתי לאמל" (עמוד 13 לפרוטוקול), הוא זכר שלא אמר ולא זכר אם נפגשו, וחזר שוב לגרסה כי לא דבר אתו וגם לא זכר אם דברו, הייתכן?, למצער אמרה אחת מהשתיים אינה אמת.
דוגמא לתשובה הממחישה כי הנאשם לא בא להיחקר נגדית:
"ש: אבל אתה לא זכרת שום דבר, אז אני אומרת, איך אתה היום אומר לי "לא היה", לא היה קטנוע.
ת: אני לא זוכר, אני לא ראיתי את זה בעיניים. אני זוכר שלא ראיתי".
(עמוד 35 לישיבת 13.3.2022).

בהמשך בחר דרך מילוט לסתירות באמצעות הפנייה לדבריו בחקירות משטרה (עמוד 44 ואילך לפרוטוקול ישיבת 13.3.2012), אלא שגם בחקירות בחר בתשובות לא זוכר ותשובה המכסה את כל האפשרויות "או שכן או שלא", ראו התפתלותו בחקירה הנגדית ובחירה בתשובות ביניים זוכר "פחות או יותר":

ש: "תסביר לי איך זה שאתה, לאורך כל החקירות שלך במשטרה, וגם בעדות בבית המשפט- אמרת שאתה לא זוכר דברים, ועכשיו אתה אומר לנו שאתה זוכר שהיית בבית הקפה, ואתה זוכר שלא היית במחסן. ת: אני זוכר שלא הייתי במחסן ובבית קפה כי הייתי תמיד שם, אני אמרתי את זה במשטרה... ש: לא אמרת בחקירות. בחקירות לא אמרת. הש' אליקים: .. לגבי המחסן, "או שכן או שלא", או שאמרת "אני לא זוכר". עכשיו, לפני שתי תשובות, אמרת "אני זוכר שהייתי בבית קפה ולא הייתי במחסן" ואז היא שאלה אותך "איך עד עכשיו לא זכרת, ופתאום אתה זוכר, בוא נתחיל מבית הקפה. אתה זוכר שביום הבחירות, יום הרצח, אתה... ת: פחות או יותר... כב' השופט אליקים: מה זה פחות או יותר? או שאתה זוכר או שאתה לא זוכר! ת: אני זוכר שפחות או יותר בסוף היום הייתי".

הנאשם כפר בטענת אמל כי היה אתו בעת הירי, תוך שהוא מוסיף שאמל "יודע מי היה אתו" (עמוד 15 לפרוטוקול ישיבת 13.3.2022). הנאשם בעדותו העלה לראשונה טענה כבושה לפיה החוקרים אלשיך והררי הרביצו לו, מחקירתו החוזרת הסתבר כי הוא הסתיר טענה זו אפילו מעורך דינו, עו"ד שרמן (עמוד 57 לישיבת 13.3.2022) שמלווה אותו מיום הגשת כתב האישום, השיב בשמו לכתב האישום וחקר את העדים, גם טענה זו אינה אמינה בעיניו והנאשם שהאזין לעדויות במהלך המשפט החליט להמציא גרסה לא אמיתית נוספת. אמחיש את דרך מחשבתו המתחכמת של הנאשם שנועדה להסתיר את האמת, בדבריו שהוקלטו ללא ידיעתו בעת שהושאר כחלק מתרגיל חקירה ברכב משטרה עם אבו סעד ביום 19.11.2013 (מ"ט 1352/13, ת/23, 46/ת, 219/ת, 220/ת). כך אמר הנאשם "אני עושה מהחוקרים צחוק... אמרתי להם יעני שאני לא זוכר" (עמוד 14 לתמליל). הוא מתדרך את אבו סעד לא להזכיר ביוזמתו דבר (עמוד 37). לשאלת אבו סעד האם הוא שומר על זכות השתיקה כך משיב הנאשם כיצד הוא עונה: "אני עונה מה פתאום, אני לא זוכר, יכול להיות שכן יכול להיות שלא, לא זוכר זה מפני שעברו 25 ימים" (עמוד 38 לתמליל). "אני נכנס ומתחיל להסתלבט עליהם. לא רואה אותם ממטר... אמרתי לשוטר פאדי מניאק יא חלאה, עשיתי פלאים אתו בחקירות... שמתי רגל על רגל וסירבתי להוריד הרגל... אני לא רואה אותם ממטר... אני מקלל את פואד מולם" (עמוד 39 לתמליל) וכך הוא מנחה את אבו סעד "כל שאלה תענה אבל אל תגיד כלום" (עמוד 59 לתמליל).

איני מייחס לנאשם -ואפנה בעניין לעמוד 173 לסיכומי ההגנה- התחמקות בדבר טענה ליכולתו לקרוא או לכתוב, גם אם אכיר בכל המגבלות המצוינות על ידי הסנגור, על פי התרשמותי הנאשם אינו תמים ואינו מוגבל מבחינה קוגניטיבית, הוא שקול ומתוחכם. 67. הנאשם נחקר 12 פעמים והוא פעל בדיוק לפי הדרך בה הנחה את אבו סעד, הוא עשה מאמצים כדי לא להגיד כלום, כשכבר אמר הסתבך בסתירות, הוא הרבה לומר שאינו זוכר ולעיתים השתמש במשפט הקסם שלו "יכול להיות שכן, יכול להיות שלא", מבחינתו זו תשובה, בפועל זו התחמקות.

בחקירתו הראשונה (ת/33א) מיום 14.11.2013, הכחיש הנאשם הכחשה כללית בטענה שלא זכר מה עשה ביום הבחירות 22.10.2013, למעט העובדה שהצביע. העדר הזיכרון היה גם בחקירה השנייה מאותו יום (ת/33ב). בחקירה השלישית מיום 16.11.2013 (ת/33ג) המשיך בגרסה כי לא זכר מה עשה לאחר שהצביע. לשאלה האם נסע לבית הקפה סוהייב השיב "יכול להיות שכן יכול להיות שלא, באמת לא זוכר זה היה לפני 24 יום" (שורה 6). לשאלה האם נפגש באותו יום עם אבו סעד השיב "באמת לא זוכר יכול להיות יכול להיות לא" (שורה 13). בהודעה מיום 17.11.2013 (ת/33ד) לא זכר למי שייכים מספרי טלפון שהוצגו לו ולא זכר האם נתן ביום הבחירות לאבו סעד להשתמש ברכבו. כך המשיך באותה גישה בחקירה מיום 2.12.2013 (ת/33ו), הוא זכר שקם בצהריים להצביע, לגרסתו לא זכר דבר מעבר לכך לגבי מעשיו באותו יום. בחקירתו מיום 3.12.2013 (ת/33ז) הוא המשיך באמירה "לא זוכר כלום ממה שהיה באותו יום" וכדרכו לשאלה האם היה בבית הקפה הוא עונה "אני לא אומר לא ולא אומר כן" (עמוד 23 לתמליל), יכול להיות שאבו סעד לקח ממנו את רכבו, יכול להיות שאלהאדי הגיע לבית הקפה (עמוד 45 לתמליל). דרך תשובות זהה עולה מהחקירה מיום 7.12.2013 (ת/33ח), "יכול להיות שישב בבית קפה סוהייב ביום הבחירות בשעות הערב לילה", אבל "לא זוכר" (שורה 70). בחקירות מיום 12.12.2013 (ת/33ט) ו-23.12.2013 (ת/33י) לא זכר דבר.

החקירה מיום 28.12.2013 (ת/20) הייתה בשלב שהתגבשו נגדו ראיות מפלילות ונערכו במהלכה עימותים, (התמלול ת/12(51)ב) מ"ט 1551/13). בפתח החקירה הנאשם עונה יכול להיות שהיית בקפה של סוהייב, אבל למעשה לגרסתו אינו זוכר דבר (עמוד 7 לתמליל). בעימות הראשון עם אלהאדי לרבות השמעת דברים שאמר אלהאדי בחקירות, הנאשם העלה אפשרות שהרביצו לאלהאדי לכן אמר אלהאדי את הדברים המפלילים או כי נתנו לו לשותות קפה כדי שישקר (עמודים 36-38 לת/12(51)ב).

בשלב זה נערך עימות עם אמל שהטיח בו שהוא נהג בקטנוע והנאשם ירה על הרכב בו היה המנוח (עמוד 52 לתמליל) אבו סעד הביא הקטנוע, הנאשם קטע את דברי אמל כל הזמן (עמוד 53), אמל הוסיף כי החליפו את לוחית זיהוי של הקטנוע בבית של הנאשם (עמוד 53).

כשאמל יוצא מהחדר, נשאל הנאשם מה יש לו להגיד והתשובה "כלום". גם בעימות השלישי עם אבו סעד, הטיח אבו סעד בנאשם את האמרות המפלילות, הנאשם לא הגיב (עמוד 63 לתמליל), הנאשם קטע אותו והפריע לו להשמיע את גרסתו (עמוד 63 לתמליל), לאחר שמיעת דברי אבו סעד, הנאשם בתגובה "לא מדבר, אמרתי לך לא מדבר" (עמוד 65 לתמליל).

לסיכום - בפרשת התביעה הוצגו ראיות רבות ומפלילות התומכות זו בזו ואני מפנה לאמור לעיל בעניין עדות אמל, אמרות אבו סעד ואלהאדי ועדות אברהם היפני ז"ל. לנאשם ניתנה הזדמנות לסתור ולהפריך טענות אלו, אלא שבעדותו היחידה מטעם ההגנה הוא רק חיזק לטעמי את עדויות התביעה, ושקרי מהווים סיוע לפרשת התביעה. הנאשם לא אמר אמת בחקירות במשטרה ובעדותו בבית משפט. בלט 'אובדן זכרוננו' לכאורה במשטרה לגבי מסכת המעשים, בעוד המעורבים האחרים זכרו היטב לפרטי פרטים את העובדות. בעדותו בחלוק שנים זכר לפתע הנאשם פרטים שלא זכר לכאורה בחקירה במשטרה שנערכה רק בחלוק שבועות ושוכנעת כי דברי הנאשם בפניו אינם דברי אמת.

לענין שקרי נאשם ראו פסק דינו של כב' השופט אלרון בע"פ 5705/20 פלוני נגד מדינת ישראל (25.8.2021).

"שקרי של המערער במקרה דנן עונים לדרישת הסיוע. בספרות המשפטית מוסברת התכלית לכך:

"ההצדקה לכך טמונה בהנחה כי שקרי נאשם נובעים מתחושת אשם ומניסיון מצד הנאשם להרחיק עצמו ממעשה העבירה [...] כוחם הראייתי של השקרים מותנה בהיעדרו של הסבר סביר, שניתן על ידי הנאשם לאותם שקרים." (יניב ואק' דיני ראיות כרך ג', עמ' 1486-1487 (2021)).

בפסיקה נקבעו מספר תנאים מצטברים, אשר בהתקיימם, שקרי נאשם עשויים לשמש סיוע לראיות התביעה: על השקרים להתייחס לעניין מהותי, ולא לעניין שולי; על השקרים להיות ברורים וחד-משמעיים; על השקרים להיות מוכחים באמצעות עדויות עצמאיות ולא מתוך העדות הטעונה סיוע; השקרים קשורים לעבירה שעליה נסוב המשפט; השקרים נאמרו בכוונה לסלף את האמת". הנאשם לא עשה רושם מהימן, לא אבסס על דבריו ממצא כלשהו ולמעשה לא נסתרו עדויות התביעה שהוכחו מעבר לכל ספק סביר. מחדלי חקירה

68. להצגת המסגרת הנורמטיבית אפנה לפסק דינו של כב' השופט שוחט בע"פ 9201/18 גורבאן נגד מדינת ישראל (8.6.2022): "נפקותם של מחדלי החקירה היא במישור הראייתי. עובדת קיומו של מחדל חקירה אין בה, כשלעצמה, להביא לזיכויו של נאשם. הבחינה היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו ... המשקל הראוי שיש לתת למחדלי רשויות החקירה, נגזר מן הנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה, ויש לבחון האם בהתחשב בתשתית הראייתית שקיימת בתיק ובספקות הספציפיים אותם מבקש הנאשם לעורר, מגיע משקלם של המחדלים לכדי יצירת ספק סביר... מחדלי חקירה מהם זכאי הנאשם להיבנות הם בגדר רשימה מוגבלת ומצומצמת של מחדלים חמורים, שעיקרם אי-נקיטת פעולה חקירתית מתבקשת באופן אשר מטיל ספק רציני בראיות שבאות להפליל את הנאשם".

עוד ראו פסק דינו של השופט אלרון ע"פ 1464/21 וע"פ 1625/21 קפוסטין נגד מדינת ישראל (11.9.2022). "אכן, החקירה המשטרית לא נועדה אך ורק לאיסוף ראיות להרשעתו של חשוד, אלא לאיתור ראיות שיובילו לגילוי האמת העובדתית ... יחד עם זאת, לא כל מחדל בחקירה גורם בהכרח לזיכויו הנאשם. כאשר קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של הנאשם, אין בקיומם של מחדלי חקירה כשלעצמם כדי לגרום לזיכויו המחדלים הנטענים בסיכומי ההגנה אינם מעלים חשש לקיפוח הגנת המערער ואינם פוגעים ב"יש" הראייתי.

69. אין מחלוקת כי לא נעשתה בדיקת שרידי ירי על הקטנוע, רפ"ק וגנר הסביר בעדותו מיום 27.10.2020 (עמוד 29) כי הקטנוע נתפס רק לאחר חודשיים-שלושה מיום האירוע, במהלכם נסעו עליו באוויר הפתוח (הקטנוע נמכר לאחר האירוע לאדם שעשה בו שימוש), ועל פי ניסיונו כקצין חקירות לא ניתן היה למצות בדיקת שרידי ירי, הוא גם בחן הנושא בשיחת התייעצות כללית עם ראש מעבדת סימנים במז"פ (ת/54), הסברו מתיישב עם עדות המומחה יזראלי (עמוד 11 לשיבת 23.11.2021). הסברו של רפ"ק וגנר אמין בעיניי ולא הובאה ראיה אחרת מטעם ההגנה.

גם אם מדובר במחדל-זו אינה עמדת, לא מדובר במחדל חקירה מהותי ולטעמי לא רלבנטי על איזה קטנוע ספציפי רכבו השניים שהביאו להמתת המנוח. צודק הסנגור בטענה כי מן הראוי כי תוכנו של ת/54 יהיה מפורט יותר (עמוד 160 לסיכומים) אך אין בפגם זה כדי לפגוע בזכותו של הנאשם להתגונן ואפנה לעדות רפ"ק וגנר בנושא.

הטענה כי לא נעשה באמצעות שני הנוסעים ברכב שחזור האירוע בשעות הלילה, אינה בהכרח מחדל, בשל תנאי התאורה הקשים אפשר היה להמתין לשעות הבוקר למחרת.

המשטרה עשתה מאמצים לאיתור מצלמות אבטחה ולא נפל פגם בנושא (ראו ת/131, על פי הבקשה מיום 23.10.2013 הוצא צו חיפוש ל-7 מצלמות אבטחה במיקומים שונים, באזור, בקשה נוספת מאותו יום (ת/132) הביאה לתפיסת מצלמה בפנצ'ריה וראו ת/136 בדיקת מצלמה בחנות אבן). סה"כ נבדקו מצלמות ב-10 בתי עסק שונים (ת/170ה).

לא מצאתי פגם מהותי בהתנהגות החוקרים שלא הקליטו את אמל בעת התוודות הראשונה שהייתה ספונטנית ולא בחדר חקירות, ראו עדות ג'מיל מנסור (ישיבת 10.11.2020, ת/40, ת/12, ת/62) כפי שציינתי לעיל החקירות שהוקלטו סמוך לאחר מכן, אייבו את הפגם ובעיקר עדותו האמינה בפניו.

והתייחסתי ספציפית לעיל לטענת הסנגורים בדבר מחדלים לאיתור הקטנוע הספציפי, לא מדובר במחדל חקירה ובסופו של יום הוכח מעבר לכל ספק סביר כי אבו סעד מסר קטנוע לידי הנאשם ואמל, קטנוע ששימש לביצוע הרצח.

[הסנגור במבוא לסיכומים נוקב בשמות של 9 אנשים בנוסף לנאשם שהיו מיושבי בית הקפה סוהייב והוא טוען (עמוד 5) כי "הירי במנוח יכול היה להתבצע על ידי חלק מחברי החבורה, אך אי הסדרים בגרסתם מעולם לא נבדקו ומוצו לשיטתנו, מה שמקשה להכריע מעל לכל ספק סביר, בעבירה נשוא כתב האישום" טענה זו לא מקובלת עליי כפי שניתחתי לעיל, החקירה הייתה מקיפה וממצה והוכחה אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר].

עבירת הרצח

70. לנאשם מיוחסת עבירת רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין שקובעת דרישה של גרימת מוות בכוונה תחילה כהגדרתה במועד ביצוע העבירה וכך הוגדרה המחשבה הפלילית הנדרשת:

301. (א) לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתוכף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.

71. הסנגור בעמוד 9 לסיכומיו טוען כי גם אם ייקבע שהנאשם ביצע עבירה, לא ניתן לייחס לו עבירה חמורה מעבירת הריגה בשל העדר מחשבה פלילית של רצח ובהמשך בעמוד 190 לסיכומים כי בדומה לתיק המקביל לא מדובר ברצח אלא בהריגה. עמדתי שונה.

במקרה שלפנינו אין טענה להתגרות בתוכף למעשה ולכן יש לבחון את ההכנה להמית ואת ההחלטה להמית, אפנה לפסק דינו של כב' השופט אלרון בעניין בן אוליאל הנ"ל:

"על מנת שייקבע כי מתקיימת "החלטה להמית", יש להוכיח כוונה הן במישור השכלי

להגשים תוצאה קטלנית זו. בהינתן הקושי להבחין בצפונות ליבו של נאשם, הוכרה במשפטנו "חזקת הכוונה", כאינדיקציה לקיומה של החלטה להמית. בהתאם לחזקה זו, על פי ניסיון החיים אדם הנוקט בקו התנהגות מסוים חזקה כי התכוון לתוצאות הנובעות, באופן טבעי ובהסתברות גבוהה, מהתנהגותו זו... על טיבה של חזקת הכוונה וטעמיה...בנוסף לחזקת הכוונה, התגבשו בפסיקה מספר מבחני עזר לקביעה האם התקיימה ההחלטה להמית. במסגרת מבחני עזר אלו יבחן בית המשפט, בין היתר, את הכלי ששימש לביצוע המעשה ואופן ביצוע המעשה. ראו גם ע"פ 1213/21 וע"פ 1226/21 וואסה מסרשה נגד מדינת ישראל (11.8.2022).

לטעמי יש לקבוע מבחינה עובדתית כי הנאשם ואמל ביצעו פעולות הכנה להמתת המנוח, הם הצטיידו בקטנוע ואקדח, המתנינו למנוח מחוץ לאולם האירועים עד סיום ההופעה, חיכו לרכבו בצד הדרך כדי שיחלוף על פניהם, נצמדו לרכבו מאחור עד לקטע הכביש שנראה מתאים לביצוע הירי.

ההחלטה של הנאשם להמית את המנוח, עלתה בראש ובראשונה בדבריו לאמל כי הוא רוצה להפחיד מישהו, לירות על רכב או מעליו, דברים דומים אמר לאבו סעד עת ביקש קטנוע כדי לירות על רכבו של מישהו.

ואם נבחן את ההחלטה להמית לפי מבחני העזר שנקבעו בפסיקה, במקרה זה הצטייד הנאשם באקדח שהוא נשק שמסוגל להמית וכדורים, הורדו לוחית הזיהוי של הקטנוע זמן קצר לפני הרצח, הוא ירה 3 כדורים לעבר חלק גופו העליון של המנוח ממרחק של 3 מטרים, מיד בתום האירוע הנאשם נמלט מהמקום מבלי שהזעיק עזרה.

כל הנתונים הנ"ל מצביעים על חזקת הכוונה לפיה החליט הנאשם להמית את המנוח, אומנם מדובר בחזקה ראייתית, הניתנת לסתירה, אלא שחזקה זו לא נסתרה, הנאשם כפר בנוכחותו במקום ולא נתן הסבר אמין לעובדות שהוכחו, לרבות התנהגותו לאחר הרצח כמתואר בעדויות אל האדי ואיברהים היפני ז"ל, בנסיבות אלו אציע לחבריי להרשיע את הנאשם בעבירת רצח לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין. ההגנה בסיכומיה (עמוד 188 ועמוד 190) טוענת כי היריות כונו לפלג גוף אמצעי-תחתון של המנוח, שני קליעים פגעו ברכב, ממרחק הגדול מ-1 מטר (המרחק לטענתה 3-4 מטר), גם אם טענות עובדתיות אלו נכונות ועמדתי שונה כאמור לעיל, הן היו צריכות להיטען מפי הנאשם על דוכן העדים והיה עליו להיחקר נגדית לגביהן. לטעמי ירי באקדח לכיוון ליבו של אדם כפי שהוכח בפועל, ממרחק 4 מטר מחייב מסקנה אחת- כוונה תחילה לרצוח (על פי ת/214 עמוד 7 לדו"ח הניתחה, קליע אחד נכנס לחזה מימין ויש פצע מעבר קליע במרפק, שני קליעים המצביעים על מיקומי הפגיעות).

עוד יצוין כי בניגוד לעמדת הסנגור (עמוד 189 לסיכומים) אני רואה מניעה במקרים המתאימים כי בכתב האישום תיחוס לשני שותפים- מבצעים עיקריים, ירייה במנוח מבלי לנקוב מי מהם לחץ על ההדק. לא נעלמה מעיני העובדה כי עד להכרעת הדין בהליך המקביל עמדת המאשימה באותו הליך הייתה כמו בתחילת ההליך שלפנינו כי אמל והנאשם ירו והביאו למותו של המנוח בהסתמך על דיני השותפות, מבלי לנקוב בזהות היורה.

לאחר הכרעת הדין בתיק המקביל בה נקבע כי הנאשם ירה ואמל נהג בקטנוע, אימצה המאשימה קו זה ובמהלך המשפט שלפנינו בישיבות 11.9.2017, 16.2.2020, 10.11.2020 (עמודים 670, 926, ועמוד 119 לישיבת 16.2.2020) הודיעה כי בכוונתה לטעון שהנאשם היה זה שירה לעבר המנוח.

לטעמי המאשימה רשאית לעשות כן מבחינה משפטית, אין סתירה בין שתי העמדות ומכאן שאין השתק שיפוטי כלפי המדינה ומיותר להזכיר כי אין בקביעות בהליך המקביל כדי לחייב אותנו.

עד 11.9.2017 ידע הנאשם כי המאשימה מייחסת לו (ביחד עם אמל) ירי שהביא למותו של המנוח, ומיום 11.9.2017 אף הודע לו כי מייחסים לו את הלחיצה על ההדק, הוא יכול היה לנהל הגנתו בהתאם, לבקש להחזיר לעדות מי מהעדים שהעידו עד 11.9.2017 ואני מניח כי לא עשה כן כי ממילא הנאשם כופר בנוכחותו בזירת האירוע, כך שהגנתו לא יכולה הייתה להיפגע בשל נוסחו של כתב האישום או הבהרת המאשימה לגבי זהות היורה.

האם הרשעת אמל בהריגה בהליך המקביל מונעת הרשעת הנאשם ברצח בעמוד 190 לסיכומי ההגנה כאמור לעיל, טוען הסנגור כי בדומה לתיק המקביל אנו מצויים במתחם עבירת הריגה ולא רצח, עמדותי שונה-לא ניתן במקרה זה להשוות בין המסקנה בתיק המקביל לבין התיק שלנו.

72. אחד משני רוכבי קטנוע יורה באקדח לעבר אדם וגורם למותו, בנסיבות שמצביעות כי מדובר ברצח. הרוכב האחר יכול להיות מורשע ברצח כמבצע בצוותא אם יוכח כי ידע על הכוונה לירות באותו אדם מתוך כוונה להמיתו, במקרה זה בית המשפט האחר האמין לאמל כי הופתע מהירי ולא ידע מראש כי בכוונת הנאשם להמית את המנוח ולכן הורשע אמל בהריגה.

אין כל סתירה משפטית או סתירה לוגית בהרשעת האחד בהריגה והשני ברצח, מחשבה פלילית היא מחשבה סובייקטיבית המתגבשת בליבו של נאשם ספציפי, לנאשם שלפנינו הייתה כוונה תחילה לרצוח את המנוח וחוסר ידיעתו של אמל כקביעת בית המשפט האחר, אינו מיוחס גם לו. הנאשם ידע היטב, כי יש לו אקדח באמצעותו ירה במנוח.

מיותר לציין כי קביעותיו של בית המשפט האחר הן בבחינת עדות סברה ואיני מביע עמדה מה היה צריך להיות דינו של אמל לו היה מתברר בפנינו עניינו. עדותו של אמל בפנינו הייתה אמינה ודי בכך לצורך ההכרעה לעניין אחריות הנאשם, הנאשם מצדו בחר למסור גרסה שאינה אמת ואינה מתיישבת עם העדויות בדבר נוכחותו בזירת הירי, כוונתו לפגוע במנוח והירי שירה.

ראו לעניין זה פסק דינה של כב' הנשיאה חיות בע"פ 6937/17 מדינת ישראל נגד יוסף (11.10.2018): "בית משפט זה פסק לא אחת כי ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בהליך פלילי אחד אינם יכולים לשמש כראיה בהליך פלילי אחר וזאת גם כאשר הנאשמים באותם הליכים היו שותפים לדבר עבירה ועומדים לדין בגין אותם האירועים... עוד נפסק כי עצם העובדה שניתנו הכרעות סותרות בהליכים שונים העוסקים באותו המקרה, אף שאינה רצויה, אינה מצדיקה התערבות של ערכאת הערעור, מקום שבו השוני בתוצאה נובע משוני בתשתית הראייתית שנפרסה בכל אחד מן ההליכים".

מיותר לציין כי התשתית הראייתית שונה בשני ההליכים מעצם העובדה כי הנאשם לא העיד בהליך האחר, וסתירה בין הכרעות הדין לא קיימת עת לא שלל בית המשפט בהליך האחר קיומו של רצח, אלא רק את אחריותו של אמל שלא ירה ולא ידע על פי עדותו כי הנאשם עומד לירות באותו מעמד.

במקרה שלפנינו לא מדובר בשני פסקי דין סותרים אלא משלימים, בהליך האחר נקבע כי מותו של המנוח נגרם באמצעות ירי, בעת שנבחנה אחריותו של אמל, אושרה הפגיעה במנוח מקטנוע שאמל היה הנהג בו, נקבע כי הנוסע השני היה זה שירה ובפנינו נבחנה זהותו של הנוסע השני ומשמעות הירי שירה-3 כדורים ממרחק קצר לכיוון גופו של המנוח.

האם תיקון 137 לחוק העונשין הוא בבחינת תיקון מקל

73. ביום 9.7.2019 הודיעה המאשימה כי לאחר בחינת הרפורמה בעבירות ההמתה (תיקון 137 לחוק העונשין), לו העבירה הייתה מבוצעת לאחר כניסת התיקון לתוקף היא הייתה מייחסת לנאשם עבירה של רצח בנסיבות מחמירות על פי סעיף 301א(א) לחוק הן לפי ס"ק (1), מעשה שנעשה לאחר תכנון או הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית והן לפי ס"ק (9) המעשה בוצע תוך יצירת סכנה ממשית לחייו של אדם אחר נוסף על הקרבן.

תיקון 137 יצר שני סוגים של עבירות רצח, עבירת רצח בסיסית ועבירת רצח בנסיבות מחמירות, נסיבות מחמירות מתקיימות בין השאר אם מתקיים אחד מהתנאים הבאים, היה תכנון של הרצח, או התקיים הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית (סעיף 301א(א)(1) לחוק העונשין), או יצר הנאשם סכנה ממשית לאחר (סעיף 301א(9) לחוק העונשין).

במקרה לפנינו מתקיים כל אחד מהתנאים ולכן לטעמי מדובר ברצח בנסיבות מחמירות כהגדרתו היום בחוק העונשין, הרצח תוכנן היטב, ראו ההצטיידות בקטנוע ובאקדח, והמעקב אחרי המנוח. הירי במנוח לא היה מקרי, רוכבי הקטנוע התקרבו לרכב מהצד הימני בו ישב המנוח והנאשם כיוון את אקדחו באלכסון לחלק גופו העליון של המנוח תוך שהוא יורה 3 כדורים.

אפנה לע"פ 5363/20 פרץ נגד מדינת ישראל (11.7.2022) (להלן-עניין פרץ), בדיוק כפי שנקבע לגבי ענין פרץ הנ"ל, מעשיו של הנאשם-כפי שהוכחו מעבר לכל ספק סביר, אינם משקפים מעשה המתה ספונטני שנעשה מתוך להט הרגע. המתנה לצאת המנוח מהאירוע, מעקב אחריו, מציאת מיקום וזווית ירי מצביעים גם על הליך ממשי של שקילה של החלטה להמית וגם על תכנון ומיותר להזכיר הצטיידות באקדח טעון ומוכן לירי.

הירי בעת נהיגה לעבר רכב בו ישב המנוח לצדו הילאל ומאחוריו דרג'מה, סיכן את שני הנוסעים האחרים סכנה ממשית, סטייה קלה לימין או התכופפות של המנוח, הייתה מביאה לפגיעה בהילאל, סטייה קלה לשמאל הייתה מביאה לפגיעה בדרג'מה.

מאחר ומעשיו של הנאשם מהווים רצח בנסיבות מחמירות שהעונש בגינו הוא מאסר עולם חובה, אין תחולה לתיקון 137 במקרה זה ואין גם לקבל טענת הסנגור עמוד 193 לסיכומיו כי כמו בתיק המקביל אנו בגדר עבירת הריגה.

עבירות קשירת קשר ונשיאה בנשק

74. העובדות כפי שהוכחו מצביעות על קשר שקשר הנאשם עם אמל לשם ירי ופגיעה במנוח, קשר זו עולה מעדות אמל כמתואר לעיל, בצירוף עם אמרות אבו סעד, וההתנהגות המשותפת לאחר מעשה כפי שנראתה על ידי אלהאדי ואיברהים היפני ז"ל. הנאשם מצדו לא מסר גרסה אמינה להסביר את העובדות הנ"ל. מיותר להזכיר כי על תוכנו של קשר ניתן ללמוד גם מהתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה. הנאשם ואמל נמלטו מהמקום כשהם מותירים את המנוח מדמם למוות.

הוכח שימוש באקדח, שימוש שהביא למותו של המנוח, מאחר ועדותו של אמל אמינה בעיניי, המסקנה המתבקשת היא כי הנאשם היה זה שירה באמצעות האקדח וביצע במעשיו עבירות בנשק.

ולכן אציע לחברי להרשיע את הנאשם גם בעבירות של קשירת קשר ונשיאה בנשק כמיוחס לו בכתב האישום.

סיכום

75. הוכח מעבר לכל ספק סביר כי המנוח לא הגיע בחודש יולי 2012 להופעה באירוע של זיקו אחיו של הנאשם, עובדה שהכעיסה את משפחת הנאשם. ביום 22.10.2013 שנודע לנאשם כי המנוח מגיע להופעה באולם האירועים אל וואחה שבאום אל פאחם, הוא קשר קשר עם אמל כדי להמית את המנוח. במסגרת הקשר פנה הנאשם בבית קפה סוהייב אל אבו סעד וביקש ממנו קטנוע לשם ביצוע הרצח, לאבו סעד הוא הסביר כי המטרה לירות לכיוון רכב שבו אדם. אבו סעד נעתר לבקשה הוא הגיע לבית הקפה עם קטנוע ונסע משם עם אמל לבית הנאשם. שם הסירו את לוחיות הזיהוי, אבו סעד עזב המקום עם רכבו של הנאשם.

הנאשם הצטייד באקדח ונסע עם אמל על הקטנוע לאולם האירועים, שם המתינו לסיום ההופעה, בשעה 00:03 לערך הסתיימה ההופעה, המנוח נסע ברכבו של הילאל שנהג ברכב, המנוח ישב לצדו ומאחוריו נוסע נוסף בשם דרג'מה. הנאשם ואמל המתינו בצד הדרך חיכו שרכבו של הילאל יעקוף אותם ואז באמצעות הקטנוע בו נהג אמל הם נצמדו לרכב מאחור, סנוורו את הנהג, לאחר הגעה לכיכר המשטרה עקף אמל את הרכב מצד ימין ונצמד לחלק הימני הקדמי של הרכב ליד מקום מושב המנוח, הנאשם שישב מאחור ירה 3 או 4 כדורים לעבר חלק גופו העליון של המנוח דרך שמשת החלון. שניים מהכדורים פגעו במנוח, אחד מהם גרם למותו.

76. לאור האמור לעיל, אציע לחברי להרשיע את הנאשם בביצוע 3 העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, עבירות של קשירת קשר-עבירה לפי סעיף 499א(1) לחוק העונשין, רצח-עבירה לפי סעיף 300א(2) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין ועבירה של החזקה ונשיאה של נשק שלא כדין-עבירה לפי סעיף 144א(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

אברהם אליקים, סגן נשיא

הנשיא השופט רון שפירא [אב"ד]:

1. אני מסכים לתוצאה אליה הגיע חברי, סגן הנשיא השופט אליקים. חברי פירט בהרחבה את הראיות העיקריות בתיק, תוך ניכוי "רעשי רקע" רבים ופירט את העובדות, כפי שהוכחו, המובילות למסקנה כי הירי שבוצע כוון כדי לפגוע ולגרום למותו של אדם. סבור אני כי העובדה שהנאשם, שהוא היורה, ידע באיזה מושב ברכב יושב המנוח מובילה למסקנה כי הוא כיוון אליו את הירי, תוך ידיעה שבכך הוא עתיד לגרום למותו המנוח. ואולם גם אם נאמר כי ירה ירי עיוור לעבר נוסעי הרכב, ולא לגבי נוסע מסוים, די בכך כדי להרשיעו בעבירה כפי שפירט חברי מאחר והירי, כפי שבוצע, היה אמור לגרום למותו של נוסע ברכב, גם אם זהותו לא ידועה בוודאות.
2. חלק גדול מהחקירות שביצע הסניגור לעדי התביעה, ובעיקר השוטרים, עסק באותם רכיבי חקירה שלא תועדו, נעשו לכאורה בעת הפסקות חקירה שלא בדרך הנדרשת בחוק של הקלטה, תיעוד וצילום. לא נתן להתעלם מתופעה שעצור נחקר ומוסר גרסה, יוצא אח"כ להפסקת עישון או מטרה אחרת שלא באזור מצולם ומתועד, וחוזר עם גרסה שונה ומפלילה. לעניין הפסול שבתופעה נפנה לדברים שנאמרו בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז שניתן בתפ"ח 10101-11-09 מדינת ישראל נ' ע' ש' (קטין) (פורסם בנבו, 29.11.2015). ראו גם: ע"פ 2947/19, 3307/19 מדינת ישראל נ' יונתן לטוין (פורסם בנבו, 3.12.2020). אלא שבמקרה שבפנינו גם אם נתעלם מאותן חקירות בעייתיות (בלשון המעטה) די בחומר הראיות שפירט חברי בפסק דינו כדי לבסס את הרשעת הנאשם בעבירה, הכל כפי שפורט בהרחבה ע"י חברי לעיל.
3. בסופו של ההליך, גרסת הנאשם כפי שהעיד בפנינו ביחד עם יתר הראיות, היא המובילה להרשעתו. כל זאת כפי שפירט חברי בהרחבה. בהתאם אני מצטרף לאמור בחוות דעתי ולמסקנה אליה הגיע.

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]

השופטת תמר נאות פרי:
אני מצטרפת לפסק הדין המפורט של הש' אליקים (סגן נשיא) ולהערות של הש' שפירא (נשיא).

באשר לשאלה אם הנאשם היה עם אמל על הקטנוע במועד שבו בוצע הירי - אף אני בדעה שהמאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם היה זה אשר חבר לאמל באותו מועד, לא אבו סעד ולא אף אחד אחר. מסקנה זו, כפי שפירט והדגים השופט אליקים, סומכת על תשתית ראייתית נכבדה הכוללת מארג של עדויות של המעורבים בפרשה וראיות חפציות, וכאשר המסקנה אף סומכת על אי מתן הסברים מצד הנאשם לצבר הראיות אשר לחובתו ואשר אותן הוא התבקש להסביר או להפריך.

באשר לשאלה מי היה היורה, אמל או הנאשם - אף כאן סבורני כי המאשימה אכן הצליחה להוכיח בתום ההליך הארוך שבפנינו שהנאשם היה היורה ואמל היה הנהג.

אמנם בכתב האישום בעת הגשתו לא הייתה עמדה ברורה לגבי השאלה מי מהשניים ירה, שכן לשון כתב האישום הינה "ירי" (ברבים), אלא כפי שציין השופט אליקים, המאשימה חידדה והבהירה את עמדתה לגבי זהות היורה במאובחן מזהות הנהג בשלב מוקדם של ההליך. לנאשם הייתה ההזדמנות להיערך להגנתו לאחר הבהרה זו מטעם המאשימה, לא נפגעה יכולתו להציג את ראיותיו בהתייחס לכך שלא רק שהמאשימה סבורה שהוא היה על הקטנוע אלא שהוא היה זה שאחז באקדח, ולא נפגעה מי מזכויותיו בשל האופן שבו נוסח כתב האישום במועד שבו הוא נוסח.

מעבר לכך, ואף כאן אני מצטרפת לעמדת השופט אליקים, הרי שעמדת הנאשם הייתה שהוא בכלל לא היה מעורב באירוע ולא היה בכלל על האופנוע במועד ההתרחשויות. לו היה הנאשם טוען שהוא היה על האופנוע אך בניגוד לעמדת אמל, אמל היה היורה והנאשם היה הנהג, יתכן והיה מקום לדיון נוסף במשמעות של הניסוח של כתב האישום, אלא שלא כך הם פני הדברים ואין צורך להרחיב. באשר ליסוד הנפשי - ביצוע שלוש יריות ממרחק של כ-3 מטר אל עבר פלג הגוף העליון של המנוח, אינו יכול להותיר ספק באשר לכוונה להביא למותו. היות והירי נורה מהמרחק האמור ובזוויות כפי שפורטו בחוות הדעת של השופט אליקים, ברור היה ליורה שהוא עתיד לפגוע בפלג הגוף העליון של מי שישב ברכב, גם בהינתן שהמדובר בשני כלי רכב שנמצאים בתנועה. המדובר ב-3 יריות עוקבות, ובהקשר זה הקביעה לגבי 3 עד 4 יריות מבוססת על העדויות של השניים אשר היו ברכב במועד ביצוע הירי ולמרבית המזל לא נפגעו כפי שנפגע המנוח, ובאלו הנסיבות סבורני שהוכח מעבר לכל ספק סביר שאכן הייתה כוונת קטילה (וראו את ע"פ 2202/08 פסקו נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (07.03.2012), באשר לשימוש בכלי נשק קטלני כגון אקדח וביצוע ירי מטווח קצר). מעבר לכך, הנאשם, אשר כאמור מכחיש את מעורבותו, לא סיפק כל הסבר אחר לגבי הלך רוחו ולא יכול לטעון ליסוד נפשי אחר, כגון שהוא לא התכוון למותו של המנוח אלא שרק התכוון לפגוע בו, וזאת בהיעדר כל בסיס להסיק על קיומו של יסוד נפשי אחר, בנסיבות שהוכחו.

הערה אחרונה מתייחסת לכך שאמל הורשע בהריגה "בלבד", וזאת לעומת המסקנה אשר אליה אנו מגיעים בתיק זה. אינני סבורה שיש מניעה זו או אחרת לגבי האפשרות להגיע למסקנה האמורה. השופט אליקים פירט בחוות דעתו על מה התבססה ההכרעה לגבי אמל ולגבי היסוד הנפשי שמתייחס אליו, ולפיכך - אין קושי בכך שלאחר תום בירור הראיות בתיק הנוכחי, הוכח שלנאשם יש לייחס יסוד נפשי אחר מאשר שנקבע בהליך אחר לגבי נאשם אחר. אין המדובר בסיטואציה שבה המאשימה "מדברת בשני קולות" או בסיטואציה שבה ערכאות שונות מגיעות לתוצאות סותרות (והשווה לפרשה אשר התבררה במ"ח 1830/19 יחזקאל באשה נ' מדינת ישראל (10.12.2020)). המדובר במקרה שבו בכל הנוגע ליסוד העובדתי שתי הערכאות הגיעו לקביעות דומות שמשלמות האחת את השנייה, ובכל הנוגע ליסוד הנפשי, כל ערכאה הגיעה לתוצאה המתייחסת למעורב שונה על יסוד תשתית ראייתית שונה כפי שהוכחה בפניה ואין חובה שתקום "התאמה" כל עוד אין סתירה מהותית ממשית שאינה ניתנת ליישוב (וניתן להשוות את המצב למקרים הבאים שם נקבע שניתן להרשיע מבצעים בצוותא בעבירות השונות זו מזו, כגון: ע"פ 3941/99 גוטליב נ' מדינת ישראל (03.10.1999), פסק דינה של השופטת דורנר; ע"פ 8250/06 פוטומקה נ' מדינת ישראל (06.11.2008), פסק דינה של השופטת פרוקצ'יה; ע"פ 1475/15 פלוני נ' מדינת ישראל (15.03.2015)). לכן, אני מצטרפת לפסק הדין כמתואר מעלה.

תמר נאות פרי, שופטת

הוחלט פה אחד להרשיע את הנאשם בעבירת רצח עבירה לפי סעיף 300(א)(2) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, ביחד עם עבירות של קשירת קשר- עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, ועבירה של החזקה ונשיאה של נשק שלא כדין-עבירה לפי סעיף 144(א)+(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין. ניתנה היום, י"ח טבת תשפ"ג, 11 ינואר 2023, במעמד הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

אברהם אליקים, סגן
נשיא

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]